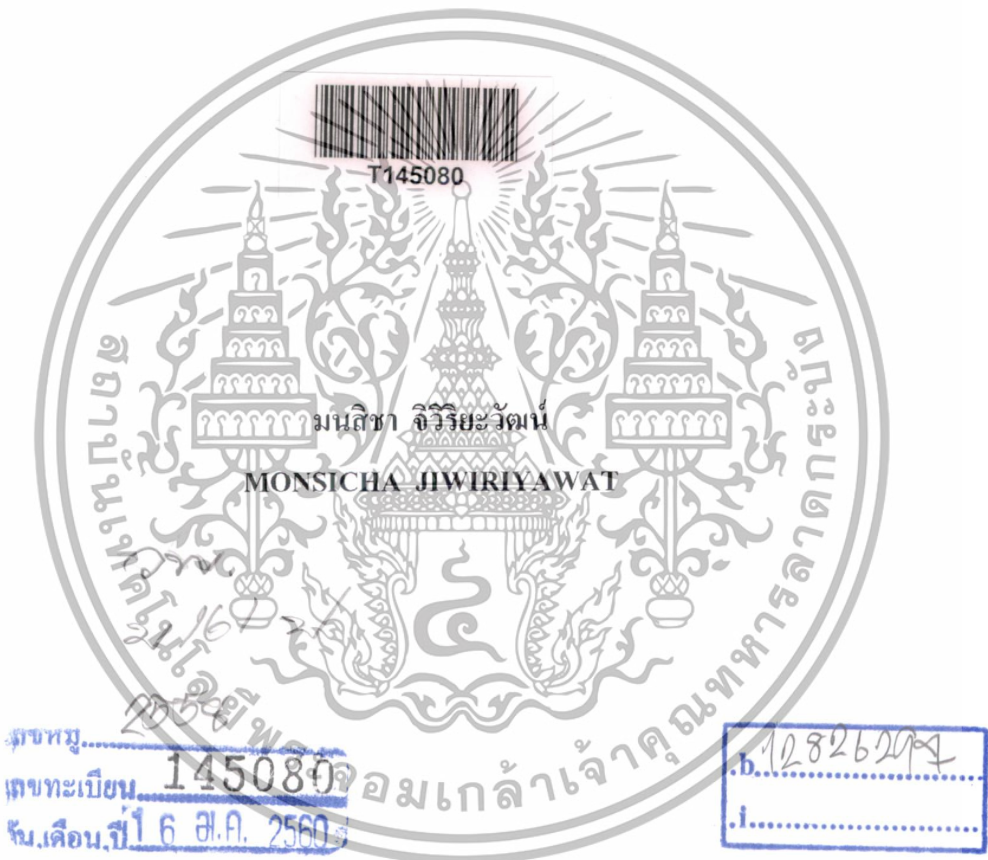

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวม
หุ้นระยะยาว

MARKETING MIX FACTORS INFLUENCING THE SELECTION OF
INVESTMENT FOR LONG TERM EQUITY FUND

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2558

**MARKETING MIX FACTORS INFLUENCING THE SELECTION OF
INVESTMENT FOR LONG TERM EQUITY FUND**

**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
IN BUSINESS MANAGEMENT
ADMINISTRATION AND MANAGEMENT COLLEGE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2015

COPYRIGHT 2015

ADMINISTRATION AND MANAGEMENT COLLEGE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน
ในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

MARKETING MIX FACTORS INFLUENCING THE
SELECTION OF INVESTMENT FOR LONG TERM
EQUITY FUND

นักศึกษา

นางสาวมนสิชา จีวิริยะวัฒน์

รหัสนักศึกษา

56611164

ปริญญา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

บริหารธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

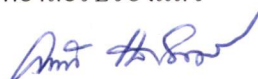
รองศาสตราจารย์อมรศรี ตันพิพัฒน์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ	ลายมือชื่อ
รองศาสตราจารย์อมรศรี ตันพิพัฒน์	
รองศาสตราจารย์ศิริจรรยา เจริญวิริยะพันธ์	
อาจารย์ ดร.ชลิตา ศรีนวล	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2558 เวลา 13.00 - 14.00 น.

สถานที่สอบ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ ชั้น 4 ห้องประชุม AMC 2

วิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.อานวย แสงโนรี)

คณบดีวิทยาลัยการบริหารและจัดการ

วันที่ 15 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2558

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อ การลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว
นักศึกษา	นางสาวมนสิชา จิวริยะวัฒน์
รหัสนักศึกษา	56611164
ปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ
พ.ศ.	2558
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์อมรศรี ดันพิพัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม	รองศาสตราจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว และเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวด้วยค่าสถิติไคสแควร์ กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 30 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 – 30,000 บาท และเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ระยะเวลาในการทำงานโดยรวมตั้งแต่เริ่มทำงาน 3 – 10 ปี มีสัดส่วนการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวมากที่สุด และมีประสบการณ์ในการลงทุนน้อยกว่า 1 ปี พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อกองทุนรวมหุ้นระยะยาวให้กับตนเอง โดยเลือกซื้อกองทุนจากบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกสิกรไทย เหตุผลที่เลือกซื้อกองทุน คือ สามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งผู้ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนมากที่สุด คือ ตนเอง มักจะซื้อกองทุนตามสถานะตลาด ผ่านช่องทางเคาน์เตอร์ธนาคาร และชำระค่าหน่วยลงทุนเป็นเงินสดที่เคาน์เตอร์ธนาคาร ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมให้ความสำคัญในระดับมาก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดในด้านราคา รองลงคือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ให้ความสำคัญระดับมากที่สุด คือ ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคง

ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ปัจจัยด้านราคาให้ความสำคัญระดับมาก คือ ราคาหน่วยลงทุน มีความเหมาะสม เมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ราคาหน่วยลงทุนมีให้เลือกลงทุน หลากหลาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องลงทุนครั้งละมาก ๆ สามารถผ่อนชำระค่าหน่วยลงทุนผ่านบัตรเครดิต และผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมีความมั่นคงมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายให้ความสำคัญระดับมากที่สุด คือ สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่านทาง อินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดให้ความสำคัญ ระดับมากที่สุด คือ การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ส่วน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือน และอาชีพ กับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้น ระยะยาว ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านส่งเสริมการตลาด พบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เพศ อายุ สถานภาพ และ อาชีพ ไม่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านราคาทุกรายการ

การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ คือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ควรจะมีการส่งเสริมปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา เพื่อให้ผู้ที่รายได้ระหว่าง 20,000 – 30,000 บาท และถึงเกณฑ์ ต้องชำระภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ให้เข้ามาลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวมากขึ้น ส่วน พฤติกรรมการลงทุน ในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ควรส่งเสริมการลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สนใจลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลของกองทุนรวมหุ้นระยะยาว และสามารถ ซื้อ – ขายได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนใน กองทุนรวมหุ้นระยะยาว บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนควรดำเนินงานกองทุนให้ได้ผลตอบแทน ที่ดีทุกสภาวะการณ์ตามสภาพเศรษฐกิจ

Title	Marketing Mix Factors Influencing The Selection of Investment for Long Term Equity Fund
Student	Miss Monsicha Jiwiriyawat
Student ID.	56611164
Degree	Master of Business Administration
Program	Business Administration
Year	2015
Advisor	Associate Professor Amornsri Tanpipat
Co - Advisor	Associate Professor Sirijanya Kuawiriyapan

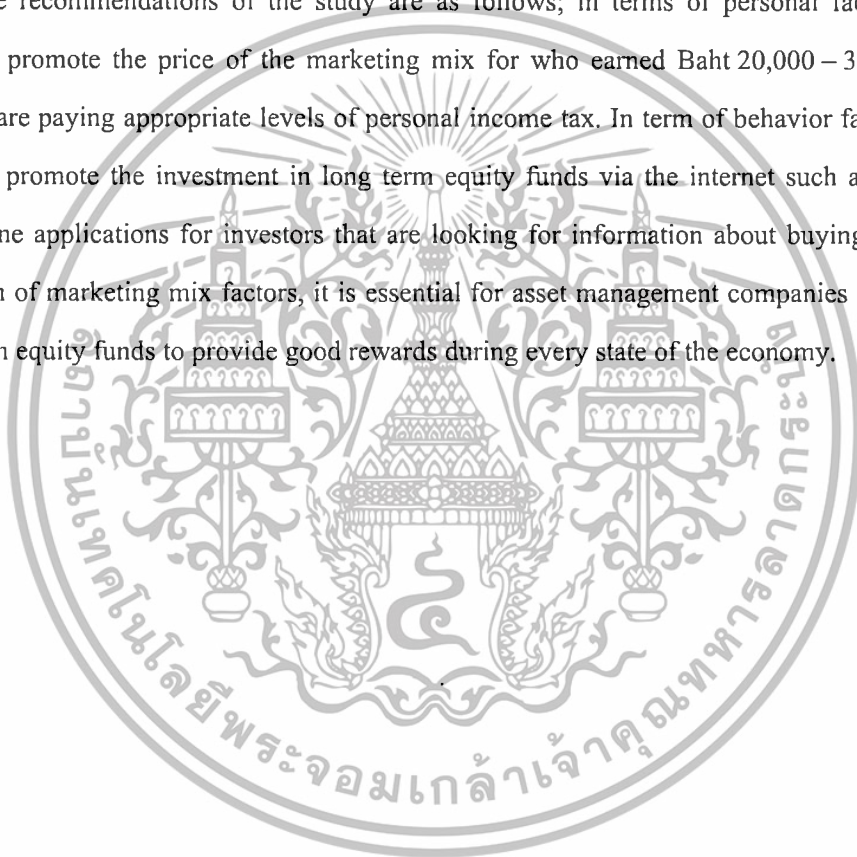
ABSTRACT

The purposes of this study were to study investment behavior in long term equity funds and marketing mix factors influencing the selection of investment for long term equity funds. The data collection was carried out by questionnaire with 385 samples by Multi – Stage Sampling. The data analysis was carried out by using frequency, percentage and relationship tests between personal factors and marketing mix factors which influenced the selection of investment for long term equity funds by Chi – Square Test Statistics. The determination of statistical significance was at 0.05 level.

The research results revealed that the samples were mostly female, aged between 20 – 30 years old, single status, bachelor degree educational level, earning Baht 20,000 – 30,000 per month, private section employees, period of employment between 3 – 10 years and invested long term equity funds for less than 1 year. In terms of decision making behavior to invest in a long term equity fund, it was found that most of the samples were owner. Most of the samples selected The Kasikorn Asset Management. The most important reason for purchasing was the reduction in personal income tax. The decision making was carried out by the owners. The timing of most investments followed by the market tendency. Most investments were paid by cash at the bank counter. In terms of marketing mix factors which influenced the decision making of long term equity fund investments (according to the agreement level of each rating scale), it was found that the factors, in order of descending importance, were price, product, place and promotion. The product factor emphasized the fame, the image and the stability of the asset management company. The price factor emphasized a unit fund price appropriate for its reward,

having more choices to invest, payment by credit card and reinvesting any profit. The place factor emphasized the search for information about long term equity fund via the internet such as website, mobile phone applications, etc. The promotion factor emphasized the government's support investors to reducing their personal income tax. According to the assumption test about the relationship between personal factors (include sex, age, status, educational level, occupation and monthly income) and marketing mix factors (include product, price, place and promotion) which affected the decision making to invest in long term equity funds, it was found that the relationships are statistically significant at 0.05 level.

The recommendations of the study are as follows; in terms of personal factors, it is essential to promote the price of the marketing mix for who earned Baht 20,000 – 30,000 per month and are paying appropriate levels of personal income tax. In term of behavior factors, it is essential to promote the investment in long term equity funds via the internet such as website, mobile phone applications for investors that are looking for information about buying – selling. And in term of marketing mix factors, it is essential for asset management companies to manage its long term equity funds to provide good rewards during every state of the economy.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากรองศาสตราจารย์ อมรศรี ตันพิพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม และอาจารย์ ดร.ชลิตา ศรีนวล กรรมการสอบ การค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้อนุเคราะห์ให้ข้อมูลในการตอบ แบบสอบถาม งานค้นคว้าอิสระของ คุณชฎิพร สีสนิท คุณสุรชัย บุญทด คุณรุ่งนิภาพร จำปา และ คุณนวรรตน์ วุฒิอุดม รุ่นพี่ และเพื่อน ๆ นักศึกษาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกคน รวมทั้งเจ้าหน้าที่วิทยาลัยการบริหารและจัดการ ทุกท่านที่มอบกำลังใจ ให้คำปรึกษา และความช่วยเหลือต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา น้องสาว และ คุณชนภรณ์ ทีฆะพันธ์ ที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำวิธีการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง การนำเสนอผลการศึกษา และช่วยสนับสนุนการทำงานต่าง ๆ จึงสามารถทำการศึกษาค้นคว้าจนเสร็จลุล่วง

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่ได้จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบแต่ครอบครัวและ ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้ศึกษา ทำให้การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วง ไปได้ด้วยดี

มนสิชา จิวิริยะวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
ABSTRACT	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง	VIII
สารบัญภาพ	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	3
1.5 นิยามศัพท์.....	3
1.6 สมมติฐานของการศึกษา.....	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค.....	5
2.2 แนวคิดและทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด.....	10
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน.....	13
2.4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนรวม.....	26
2.5 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนรวมหุ้นระยะยาว.....	37
2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
3.2 เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
3.3 ประชากรและขนาดตัวอย่าง.....	43
3.4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	43
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 กรอบแนวความคิด.....	46
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	47
4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล.....	47
4.2 พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	51
4.3 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกลงทุนในกองทุนรวม หุ้นระยะยาว	55
4.4 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล กับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว.....	60
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	68
5.1 สรุป.....	68
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	69
5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	73
ประวัติผู้เขียน.....	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติการเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดการกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)	2
3.1 เขตพื้นที่ที่มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และมีสถาบันการเงินตั้งอยู่จำนวนมาก	44
3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่ที่มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และมีสถาบัน การเงินตั้งอยู่จำนวนมาก	44
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	47
4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	48
4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ	48
4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	48
4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	49
4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	49
4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการทำงานตั้งแต่เริ่มงาน	50
4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการออมหรือการลงทุน	51
4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ลงทุนกองทุนรวม หุ้นระยะยาว	51
4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างซื้อกองทุนรวม หุ้นระยะยาวให้	52
4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเลือกบริษัทหลักทรัพย์ จัดการกองทุน (บลจ.)	53
4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลในการซื้อกองทุน	53
4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้ที่มีอิทธิพลต่อการซื้อกองทุน	54
4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลาในการซื้อกองทุน	54
4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่องทางในการซื้อกองทุน	55
4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่องทางในการชำระค่าหน่วยลงทุน	55
4.17 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนใน กองทุนรวมหุ้นระยะยาว	56
4.18 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคาที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวม หุ้นระยะยาว	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	58
4.20 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	59
4.21 ภาพรวมปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	60
4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	64
4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคาที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	65
4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	66
4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	67

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 รูปแบบพฤติกรรมของผู้ซื้อ.....	8
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ เงินออม และเงินลงทุน.....	24
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทยกำลังเข้าสู่ภาวะถดถอย ซึ่งเป็นผลกระทบที่เกิดจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกและสถานการณ์การเมืองในประเทศไทยที่ไม่มีเสถียรภาพ ส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์ไทยเกิดความผันผวน ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ไทยมีเสถียรภาพมากขึ้น คือ การเพิ่มจำนวนผู้ลงทุนในสถาบันทางการเงินของประเทศ และเครื่องมือในการลงทุน คือ กองทุนรวมหุ้นระยะยาว หรือ Long Term Equity Fund (LTF) โดยให้ข้อเสนอด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ลงทุน เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนในประเทศให้มากขึ้น (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) เกิดขึ้นจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2547 โดยเป็นกองทุนรวมแบบพิเศษที่ให้สิทธิผู้ลงทุนนำเงินลงทุนในแต่ละปีมาใช้ลดหย่อนภาษีได้สูงสุดร้อยละ 15 ของรายได้ในแต่ละปี แต่ไม่เกิน 500,000 บาท เนื่องจากกองทุนรวมหุ้นระยะยาว มีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนสถาบันในตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้นกองทุนรวมหุ้นระยะยาว จึงถูกกำหนดให้เป็นกองทุนหุ้นที่ต้องลงทุนในหุ้นภายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ที่ลงทุนในธุรกิจขนาดใหญ่ หรือตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (MAI) ที่ลงทุนในธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก เฉลี่ยแล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 ในรอบปีบัญชี โดยผู้ลงทุนต้องถือหน่วยลงทุนอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 5 ปีปฏิทิน จึงจะถอนได้โดยไม่ต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษี แต่กรณีที่ผิดเงื่อนไข เช่น มีการลงทุนเกินเกณฑ์หรือขายก่อนครบกำหนด ค่าไรที่จากการขายคืนหน่วยลงทุน จะถูกนำไปรวมกับเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อเสียภาษี และจะต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับ การยกเว้นทันทีหลังผิดเงื่อนไข โดยเสียเพิ่มอัตรา 1.5% ต่อเดือน ของเงินภาษีที่ได้รับยกเว้น ตั้งแต่เดือนเมษายนของปีที่ยื่นขอยกเว้นภาษี จนถึงเดือนที่ยื่นคืนภาษี (แททบกัทนอม. 2555)

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถแบ่งกลุ่มผู้ลงทุนได้ 3 กลุ่มใหญ่ คือ ผู้ลงทุนต่างประเทศ ผู้ลงทุนประเภทสถาบัน และผู้ลงทุนรายย่อย แม้สัดส่วนการลงทุนกว่า ร้อยละ 70 จะเป็นผู้ลงทุนรายย่อย แต่ผู้ลงทุนต่างชาติกลับมีลักษณะการลงทุนที่เป็นผู้นำตลาด ซึ่งการลงทุนในลักษณะดังกล่าวนี้ส่งผลให้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) จึงเปิดให้มีการจัดตั้งกองทุนรวมหุ้นระยะยาวขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมเงินทุนให้มาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะช่วยให้ตลาดหลักทรัพย์เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และยังเป็น

การสนับสนุนนักลงทุนรายย่อยที่เป็นบุคคลธรรมดาให้สามารถลงทุนในระยะยาวผ่านกองทุนที่บริหารจัดการโดยผู้จัดการกองทุนที่มีความสามารถ จากนโยบายดังกล่าวส่งผลให้แนวโน้มการเจริญเติบโตของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิในธุรกิจการจัดการลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2557 (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 สถิติการเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดการลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)

ข้อมูล	ข้อมูล ณ สิ้นปี พ.ศ.				
	2553	2554	2555	2556	2557
จำนวนบริษัทจัดการที่มี LTF	20	20	20	20	21
จำนวนกองทุน	52	52	52	52	53
มูลค่าทรัพย์สินสุทธิในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (พันล้านบาท)	129.58	148.28	199.605	213.912	271.023

ที่มา : สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นถึงจำนวนของกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) มีการเสนอขายกองทุนรวมหุ้นระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมด 53 กองทุน ซึ่งบริหารจัดการโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนจำนวน 21 แห่ง มีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ 271,023,000 ล้านบาท แต่ นโยบายของแต่ละกองทุนอาจแตกต่างกันบ้าง ทำให้ผลตอบแทนของแต่ละกองทุนไม่เท่ากัน ดังนั้น ผู้ที่สนใจลงทุนจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบทั้งในด้านของความเสี่ยงกองทุนและบริษัทที่จัดการกองทุน ซึ่งพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของนักลงทุนไทยในช่วงหลังนี้ เริ่มมีพัฒนาการไปในทางที่ดีมากขึ้น นักลงทุนหันมาสนใจเรื่องของผลการดำเนินงานของกองทุนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากเงินลงทุนที่หลั่งไหลเข้าไปยังกองทุนที่ทำผลงานได้ดีเป็นจำนวนมาก และเริ่มมีการลงทุนแบบเฉลี่ยมากขึ้น โดยไม่รอลงทุนในช่วงท้ายของปี (สองสัปดาห์สุดท้าย) ดังเช่นในอดีต (มอร์นิ่งสตาร์. 2558)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เพื่อที่จะทำให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนต่าง ๆ ได้ทราบถึงความต้องการ และพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว อีกทั้งยังทราบถึงปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนนั้น ๆ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ รวมถึงวางนโยบายในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของบริษัทหลักทรัพย์ที่ต้องการจัดตั้งกองทุนรวมหุ้นระยะยาวกองใหม่ หรือบริษัทหลักทรัพย์ที่จะเปิดจำหน่ายหน่วยลงทุนเพิ่มในกองทุนเดิม ซึ่งคาดว่าผลการศึกษาก็คงจะเป็นแนวทางในการพัฒนาตลาดของกองทุนรวมหุ้นระยะยาวต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว
3. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับพัฒนากองทุนรวมหุ้นระยะยาว

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในแนวคิดพฤติกรรมผู้บริโภค (6W1H) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (4Ps) ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน และศึกษาเฉพาะกองทุนรวมหุ้นระยะยาว
2. ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ระยะเวลาในการศึกษางานวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558

1.5 นิยามศัพท์

กองทุนรวม หมายถึง โครงการลงทุนที่ระดมเงินทุนจากนักลงทุนหลาย ๆ ราย มารวมกันให้เป็นเงินลงทุนก้อนใหญ่ แล้วนำไปจดทะเบียนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล จากนั้นก็จะนำเงินที่ระดมได้ไปลงทุนในหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ เช่น อสังหาริมทรัพย์ ตามนโยบายการลงทุนที่ได้ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนเสนอขายแก่นักลงทุนนั้น ทั้งนี้ นักลงทุนแต่ละรายจะได้รับ “หน่วยลงทุน (Unit Trust)” เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันฐานะความเป็นเจ้าของในเงินที่ต้องได้ลงทุนไป โดยมีบริษัท

หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม (บลจ.) เป็นผู้จัดตั้ง และทำหน้าที่บริหารกองทุนรวมให้ได้ผลตอบแทน แล้วนำมาเฉลี่ยคืนให้กับนักลงทุนแต่ละรายตามสัดส่วนที่ลงทุนไว้แต่แรกในกองทุนรวมนั้น

หน่วยลงทุน หมายถึง ตราสารทางการเงินที่ออกเสนอขาย โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อระดมเงินทุนจากประชาชนเข้าสู่กองทุนรวมที่ได้จัดตั้งขึ้น และยังใช้เป็นหลักฐาน แสดงความเป็นเจ้าของในเงินลงทุนนั้น ๆ โดยปกติจะมีมูลค่าที่ตราไว้เท่ากับ 10 บาทต่อหน่วยลงทุน

ขนาดของกองทุน หมายถึง มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ และผู้ถือหน่วยลงทุน

อายุของกองทุน หมายถึง ระยะเวลาหรือช่วงเวลานับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนจนถึงวันที่ครบอายุกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

การจ่ายปันผล หมายถึง เงินตอบแทนจากการลงทุนที่ได้จากกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นทุน ซึ่งจะจ่ายเป็นเงินสด สิ้นทรัพย์ หรือเป็นหุ้นทุนของบริษัท แล้วแต่กรณี ตามสภาพการณ์ที่บริษัทสามารถจ่ายเงินปันผลได้

ความเสี่ยง หมายถึง การที่ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนจริง จากการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวเบี่ยงเบนไปจากผลตอบแทนจากการบริหารกองทุนที่คาดหวังไว้ว่าจะได้รับเมื่อแรกเริ่มลงทุน ไม่ว่าจะผลตอบแทนที่ได้รับจริงจะมากกว่า หรือน้อยกว่าที่คาดหวังถือว่าเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้น

1.6 สมมติฐานของการศึกษา

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค
2. แนวคิดและทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนรวม
5. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมของผู้บริโภค (Consumer Behavior) หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สินค้าและบริการ รวมทั้งกระบวนการในการตัดสินใจที่มีผลต่อการแสดงออก หรือหมายถึงการศึกษาถึงพฤติกรรมการตัดสินใจและการกระทำของผู้บริโภค ที่เกี่ยวกับการซื้อและการใช้สินค้า รวมถึงการเข้ารับบริการ (ฉัตยาพร เสมอใจ, 2550)

2.1.1 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค เป็นการศึกษากลุ่มผู้บริโภคที่มีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต รวมถึงการตัดสินใจซื้อและใช้สินค้าและบริการ ซึ่งหลักการที่มีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค คือ หลัก 6Ws 1H ที่ต้องพิจารณาหลักต่าง ๆ เกี่ยวกับตลาด เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการทราบตามหลัก 7Os ดังต่อไปนี้

1. ใครคือตลาดเป้าหมาย (Who is target market?) ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ผู้บริโภคทุกคนอาจไม่ใช่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายเสมอไป วัตถุประสงค์แรกในการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อหากลุ่มที่ใช้สินค้าหรือบริการ หรือมีแนวโน้มที่จะใช้สินค้าหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ทราบลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupant) ที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์ รวมถึงพฤติกรรมในการซื้อและการใช้ของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของสายการบินต้นทุนต่ำเป็นกลุ่มรายได้ปานกลาง ชอบเดินทาง ชอบความสะดวก มีความทันสมัย เป็นต้น

2. ตลาดซื้ออะไร (What does the market buy?) หลังจากสามารถระบุกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนได้แล้ว จึงทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของตลาด เพื่อทราบถึงความต้องการที่แท้จริงที่

ลูกค้าต้องการจากผลิตภัณฑ์หรือองค์การ (Objects) เช่น การเปิดตัวของสายการบินต้นทุนต่ำ เป็นเสมือนการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใหญ่ เนื่องจากสายการบินที่ให้บริการเดิม มีราคาแพง และมีบริการบางอย่างผู้บริโภคไม่มีความต้องการ ดังนั้นการตัดบริการบางอย่างออกไป ทำให้ต้นทุนต่ำที่สุด ขายในปริมาณมาก โดยเฉพาะในเส้นทางการบินระยะเวลาสั้น ๆ ทำให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้บริการได้มากขึ้น ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายจึงซื้อการเดินทางที่รวดเร็ว ไม่ใช่ความสะดวกสบาย

3. ทำไมจึงซื้อ (Why does the market buy?) การวิเคราะห์ในหัวข้อนี้จะช่วยให้ทราบถึงเหตุผลที่แท้จริง (Objectives) ในการตัดสินใจซื้อของลูกค้า เพื่อสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนจุดของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถตอบสนองเหตุผลที่ทำให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อได้ เช่น จากการพิจารณากลุ่มเป้าหมายของสายการบินในประเทศ จะเห็นได้ว่าลูกค้าแบ่งออกเป็นสองกลุ่มหลัก คือ กลุ่มลูกค้าที่ซื้อเวลาเป็นหลัก จึงไม่ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น เมื่อทำให้ราคาต่ำลงกับระยะเวลาที่เร็วขึ้น ผู้บริโภคกลุ่มนี้จะยินดีจ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อการซื้อระยะเวลาที่เร็วขึ้น แต่ไม่ได้ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทำให้ต้นทุนเพิ่ม และกลุ่มลูกค้าที่ซื้อความสะดวกสบายเป็นหลัก ที่มีความสามารถและยินดีที่จะจ่ายเพื่อที่จะได้รับความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น เป็นต้น หรือเหตุผลในด้านอื่น ๆ ที่อาจเห็นได้ชัดคือ การซื้อความเป็นไทย การซื้อความภาคภูมิใจ หรือการซื้อด้วยความจำเป็น เป็นต้น ถ้าธุรกิจพิจารณาไม่ดีแล้วอาจมองเหตุผลของการซื้อผิดไปได้

4. ใครมีส่วนร่วมในการซื้อ (Who participates in the buying?) ในการตัดสินใจซื้ออาจมีบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วมหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ (Organization) เพราะผู้ที่ทำหน้าที่ซื้ออาจไม่ใช่ผู้ใช้สินค้าโดยตรง อาจใช้ร่วมกันหลายคน อาจไม่มีความรู้เกี่ยวกับสินค้ามาก จึงต้องอาศัยผู้รู้หรือกลุ่มของผู้ซื้อเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การศึกษาถึงผู้มีส่วนร่วมเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำโปรแกรมทางการ โฆษณาในการช่วยกระตุ้นการตัดสินใจ ซึ่งต้องพิจารณาว่าจะใช้กลุ่มอ้างอิงใดในการเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้ หรือจะเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้โดยตรง หรือถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้ซื้อทำหน้าที่ในการตัดสินใจให้กับผู้ใช้ ธุรกิจอาจต้องมุ่งเน้นที่กลุ่มผู้ซื้อเป็นหลัก

5. ซื้อเมื่อใด (When does the market buy?) ผู้บริโภคจะมีพฤติกรรมในการบริโภคสินค้าและบริการในแต่ละประเภทที่แตกต่างกันตามโอกาสที่จะใช้ ดังนั้น การวิเคราะห์โอกาสในการซื้อของลูกค้า (Occasion) จะช่วยให้นักการตลาดสามารถเตรียมรับมือในการผลิตให้เพียงพอและเตรียมแผนการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบและในช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยเฉพาะสินค้าที่มีการบริโภคมากในบางฤดูกาล เช่น ดอกไม้ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ที่พักผ่อนต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นโรงแรม บังกะโล รีสอร์ท รวมถึงบริการขนส่งต่าง ๆ ทั้งสายการบิน รถทัวร์ รถไฟ ในช่วงฤดูท่องเที่ยว หนังสือและเสื้อผ้านักเรียนในช่วงเปิดเทอม หรือร้านอาหารในช่วงกลางวันหรือค่ำ เป็นต้น

6. **ซื้อที่ไหน (Where does the market buy?)** เพื่อทราบถึงแหล่งที่ลูกค้านิยมหรือสะดวกที่จะไปซื้อ (Outlets) เพื่อการบริหารช่องทางการจัดจำหน่ายที่เหมาะสมกับลูกค้าในแต่ละกลุ่ม เช่น นอกเหนือการซื้อตัวเครื่องบินจากสายการบินโดยตรง ด้วยพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีเวลาในการเดินทางเพื่อหาซื้อตัวมากนัก และต้องการความสะดวกสบาย การอาศัยคนกลาง ได้แก่ บริษัททัวร์หรือบริษัทจำหน่ายตัวเข้ามาช่วยในการจัดจำหน่ายตัว และการอาศัยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ลูกค้าสามารถจองตัวผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถช่วยอำนวยความสะดวกและสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าได้มากขึ้น เป็นต้น

7. **ซื้ออย่างไร (How does the market buy?)** เพื่อทราบถึงการบริหารการซื้อของลูกค้า (Operation) ว่ามีขั้นตอนการซื้ออย่างไร ตั้งแต่การรับรู้ถึงปัญหา ทำการค้นหาข้อมูลเพื่อแก้ไขหรือลดปัญหานั้น ๆ ทำการประเมินทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจซื้ออย่างไร จะช่วยให้ธุรกิจมีข้อมูลในการวางแผนการส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้มากที่สุด เช่น กลุ่มเป้าหมายในเขตกรุงเทพฯ มีความจำเป็นและความต้องการในการเดินทางไปทำธุรกิจหรือท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ทางเลือกของกลุ่มเป้าหมาย คือ รถทัวร์ รถไฟ เครื่องบิน กลุ่มเป้าหมายจะทำการเปรียบเทียบคุณสมบัติข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก ถ้าลูกค้าต้องการความรวดเร็วและความสะดวกสบาย โดยไม่คำนึงถึงเรื่องราคา การให้บริการที่สะดวกสบาย และการเดินทางในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า จึงเป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการจูงใจลูกค้ากลุ่มนี้ แต่ถ้าลูกค้าคำนึงถึงราคา ควรมุ่งเน้นที่ราคาที่คุ้มค่าในการเดินทางเป็นหลัก เป็นต้น

2.1.2 รูปแบบพฤติกรรมผู้ซื้อ

พฤติกรรมผู้ซื้อเริ่มต้นจากมีสิ่งเร้า (Stimulus) มากระตุ้น (Stimulate) ความรู้สึกทำให้รู้สึกถึงความต้องการ จนต้องทำการหาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของเขา เพื่อทำการตัดสินใจซื้อและเกิดพฤติกรรมการซื้ออันเป็นการตอบสนอง (Response) ในที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ฉัตรยาพร เสมอใจ, 2550) ดังภาพที่ 2.1

1. **สิ่งเร้า** คือ สิ่งที่เข้ามากระทบและกระตุ้นผู้ซื้อ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากสิ่งเร้าภายใน (Inside Stimulus) ที่ร่างกายเกิดความไม่สมดุลทางกายภาพหรือทางจิตใจ ก่อให้เกิดความต้องการที่จะรักษาสมดุลนั้น หรือจากสิ่งเร้าภายนอก (Outside Stimulus) ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 **สิ่งเร้าทางการตลาด (Marketing Stimulus)** อันเป็นสิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ที่นักการตลาดต้องพัฒนาขึ้นมา และนำมาใช้ในการกระตุ้นให้ผู้ซื้อเกิดการตระหนักถึงความไม่สมดุล เกิดความต้องการ และเกิดความต้องการซื้อ

1.2 **สิ่งเร้าอื่น ๆ** เป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่เหนือความควบคุมขององค์การที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทำให้เกิดการซื้อได้ เช่น สภาพเศรษฐกิจที่ดี เทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวก

กฎหมายที่เอื้อประโยชน์ หรือวัฒนธรรมที่สร้างพฤติกรรมการใช้ เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มีลักษณะในทางลบอาจจะไม่ก่อให้เกิดการซื้อ แม้จะมีความต้องการเกิดขึ้น เช่น สภาวะเศรษฐกิจถดถอย การเพิ่มขึ้นของภาษีสินค้า เป็นต้น

ภาพที่ 2.1 รูปแบบพฤติกรรมของผู้ซื้อ

ที่มา : ฉัตยาพร เสมอใจ. 2550

2. กล่องคำ เป็นระบบของความรู้สึก ความต้องการ และกระบวนการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจากความคิดและจิตใจของผู้ซื้อ อันเป็นสิ่งที่ยากแก่การเข้าใจ เปรียบเสมือนกับกล่องคำของเครื่องบินที่เก็บข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับลูกค้าไว้ใน ซึ่งนักการตลาดต้องพยายามศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจซื้อของผู้ซื้อ รวมถึงต้องศึกษาถึงขั้นตอนของกิจกรรมในการตัดสินใจซื้อของผู้ซื้อด้วย

3. การตอบสนอง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อันเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งผู้ซื้อจะแบ่งการตัดสินใจออกเป็นขั้น ๆ เริ่มต้นจากการตัดสินใจเกี่ยวกับชนิดของผลิตภัณฑ์ เช่น เลือกซื้อดินสอธรรมดาหรือดินสอกด เมื่อตัดสินใจว่าจะเลือกซื้อ

ดินสอกด จากนั้นจึงเลือกตราผลิตภัณฑ์ ถ้าหากเป็นสินค้าหรือบริการที่มีราคาแพง มีความซับซ้อน ผู้ซื้ออาจจะพิจารณาเลือกผู้ขายก่อนที่จะตัดสินใจซื้อ แต่ถ้าหากสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ไม่มีความซับซ้อนหรือราคาไม่แพงมากนัก ผู้ซื้ออาจจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเลือกผู้ขายมากนัก แต่จะพิจารณาจากความพึงพอใจในการบริการเป็นหลัก จากนั้นจะพิจารณาถึงช่วงเวลาที่ซื้อ โดยอาจจะเลือกซื้อเมื่อสินค้าเต็มหมด เมื่อต้องการใช้บริการในขณะนั้น หรือวางแผนการซื้อล่วงหน้าก่อนที่จะต้องใช้ในครั้งต่อไป หรือก่อนที่ของเดิมจะหมด หรือซื้อเมื่อมีการมอบข้อเสนอพิเศษ ซึ่งอาจส่งผลถึงการตัดสินใจในปริมาณที่จะซื้อด้วย

4. กระบวนการการตัดสินใจซื้อ ถึงแม้ผู้ซื้อจะมีลักษณะการซื้อ เหตุผล หรือความชอบที่แตกต่างกัน แต่ผู้ซื้อจะมีขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อที่เหมือนกัน ซึ่งเราสามารถแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การรับรู้ถึงความต้องการ ผู้บริโภคคนหนึ่ง ๆ จะตระหนักถึงความต้องการในสิ่งที่ตนเองรู้สึกว่ายังขาดหายไปในชีวิตของตน และจะมองหาผลิตภัณฑ์ที่สามารถมาเติมเต็มให้กับความต้องการนั้น เช่น ผู้บริโภคคนหนึ่งตระหนักถึงความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะสามารถทำรายงาน เก็บค้นข้อมูล และใช้ติดต่อกับผู้อื่นผ่านอินเทอร์เน็ตได้สะดวกมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การค้นหาข้อมูล ผู้บริโภคจะพยายามหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ให้มากที่สุด เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ เช่น เมื่อผู้บริโภคต้องการซื้อคอมพิวเตอร์ จะทำการหารายละเอียดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยการสอบถามจากร้านค้า เพื่อน ผู้รู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่คาดว่าจะเหมาะสมกับตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินทางเลือก ผู้บริโภคจะนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมกับตนเองที่สุด เช่น เมื่อผู้บริโภคที่ต้องการซื้อคอมพิวเตอร์ได้ข้อมูลที่ต้องการทั้งหมดมาแล้ว จะทำการเปรียบเทียบถึงขนาดของเครื่อง คุณสมบัติ ราคาสินค้า ราคา รูปแบบ เพื่อหาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุดในการใช้งานและความสามารถที่จะจ่ายได้ของผู้บริโภค โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างตราว่ามีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร มีข้อโดดเด่นหรือข้อเสียแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งอาจจะประเมินโดยการให้คะแนนจากมากไปหาน้อยในแต่ละคุณสมบัติ เมื่อรวมคะแนนทั้งหมดแล้ว คะแนนของสินค้าตัวใดสูงกว่า จะตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าตัวนั้น เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจทำการซื้อจริง ซึ่งผู้ซื้อต้องตัดสินใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ตราผลิตภัณฑ์ ผู้ขาย เวลาในการซื้อ และปริมาณการซื้อ เช่น เลือกระบบโทรศัพท์ เลือกยี่ห้อโทรศัพท์ เลือกร้านค้าที่จะซื้อ เลือกช่วงเวลาที่ซื้อ (โอกาสในการซื้อ รอช่วงเวลาที่มีการส่งเสริมการตลาด หรือรอซื้อพร้อมเพื่อน) และจำนวนที่เหมาะสมที่จะซื้อ

สินค้าบางอย่างมีระยะเวลาในการใช้งานไม่นานนัก หากพิจารณาซื้อในปริมาณที่มากขึ้นอาจได้รับส่วนลด พิจารณาจากระยะเวลาในการใช้งานและระยะเวลาที่จะต้องซื้อครั้งต่อไป เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 พฤติกรรมภายหลังการซื้อ – การใช้ ผู้ซื้ออาจจะมีพฤติกรรมในการตอบสนองความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจจากการซื้อ การใช้ดังกล่าว คือ เมื่อพึงพอใจจะซื้อซ้ำ และอาจกลายเป็นลูกค้าที่มีความภักดีได้ นอกจากนี้แล้วอาจบอกต่อไปถึงบุคคลอื่น ๆ ที่ใกล้ชิดด้วย เมื่อไม่พึงพอใจจะเลิกใช้ และอาจประจานให้ผู้อื่นฟังต่อไป หรืออาจเรียกร้องให้ผู้ขายรับผิดชอบ นอกจากนี้แล้วข้อมูลหลังการซื้อและการใช้จะกลายเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่สำคัญสำหรับลูกค้าในการพิจารณาในการตัดสินใจซื้อครั้งต่อไป

2.1.3 ประโยชน์ของการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค

1. เพื่อช่วยให้นักการตลาดเข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค
2. เพื่อช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง สามารถหาหนทางแก้ไขพฤติกรรมในการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคในสังคม ได้ถูกต้องและสอดคล้องกับความสามารถในการตอบสนองของธุรกิจมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อช่วยในการพัฒนาตลาดและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สามารถทำได้ดีขึ้น
4. เพื่อประโยชน์ในการแบ่งส่วนตลาด เพื่อการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ตรงกับชนิดของสินค้าที่ต้องการ
5. เพื่อช่วยในการปรับปรุงกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจต่าง ๆ เพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาด

2.2 แนวคิดและทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด

ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4Ps) หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ ซึ่งบริษัทใช้ร่วมกัน เพื่อสนองความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยเครื่องมือต่อไปนี้ (ค็อตเลอร์, ฟิลลิป. 2547)

2.2.1 ผลิตภัณฑ์ (Product)

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะต้องมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์จึงประกอบด้วยสินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์กรหรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีอรรถประโยชน์ (Utility) มีคุณค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ การกำหนดกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ต้องพยายามคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

1. ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) หรือความแตกต่างทางการแข่งขัน (Competitive Differentiation)
2. พิจารณาจากองค์ประกอบ (คุณสมบัติ) ของผลิตภัณฑ์ (Product Component) เช่น ประโยชน์พื้นฐาน รูปร่างลักษณะ คุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า
3. การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ (Product Positioning) เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ของบริษัท เพื่อแสดงตำแหน่งที่แตกต่าง และมีคุณค่าในจิตใจของลูกค้าเป้าหมาย
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ มีลักษณะใหม่และปรับปรุงให้ดีขึ้น (New and Improved) โดยคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น
5. กลยุทธ์เกี่ยวกับส่วนผสมทางการผลิตภัณฑ์ (Product Mix) และสายผลิตภัณฑ์ (Product Line)

2.2.2 ราคา (Price)

ราคา หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาเป็นต้นทุน (Cost) ของลูกค้า ผู้บริโภค จะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่าผลิตภัณฑ์ (Value) กับราคาผลิตภัณฑ์ (Price) นั้น ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคาเขาก็จะตัดสินใจซื้อสินค้า ดังนั้นผู้กำหนดกลยุทธ์ด้านราคาต้องคำนึงถึง

1. คุณค่าที่รับรู้ (Received Value) ในสายตาของลูกค้า ซึ่งต้องพิจารณาการยอมรับของลูกค้าในคุณค่าของผลิตภัณฑ์ว่าสูงกว่าราคาผลิตภัณฑ์นั้น
2. ต้นทุนสินค้า และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. การแข่งขัน
4. ปัจจัยอื่น ๆ

2.2.3 การจัดจำหน่าย (Place)

การจัดจำหน่าย หมายถึง โครงสร้างของช่องทางซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรมที่ใช้เคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์การไปยังตลาด สถาบันที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย คือ สถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง

1. ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง เส้นทางที่ผลิตภัณฑ์ถูกเปลี่ยนมือ ไปยังตลาดในระบบ ระบบช่องทางการจัดจำหน่าย จึงประกอบด้วย ผู้ผลิต คนกลาง ผู้บริโภค หรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม

2. การกระจายสินค้า หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค หรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม ประกอบด้วย การขนส่ง การเก็บรักษาสินค้า การคลังสินค้า และการบริหารสินค้าคงคลัง

2.2.4 การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

การส่งเสริมการตลาด หมายถึง การส่งเสริมการตลาดเป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ เพื่อสร้างทัศนคติ และพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขายทำการขาย และการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้คน เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารมีหลายประการ ซึ่งอาจเลือกใช้หนึ่งหรือหลายเครื่องมือ โดยพิจารณาความเหมาะสมกับลูกค้า ผลิตภัณฑ์ คู่แข่งขัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันได้ การส่งเสริมการตลาด ประกอบด้วยกิจกรรม 5 ประเภท ดังนี้

1. การโฆษณา (Advertising) หมายถึง การสื่อสารที่ใช้สื่อกลางที่ไม่ใช่ตัวบุคคล เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น ในการเสนอและส่งเสริมแนวความคิดผลิตภัณฑ์หรือบริการที่จ่ายเงินโดยผู้สนับสนุน

2. การขายโดยบุคคล (Personal Selling) หมายถึง การสื่อสารที่ใช้ตัวบุคคลในการเสนอขายผลิตภัณฑ์ หรือบริการให้กับผู้ซื้อ การขายโดยบุคคลเป็นองค์ประกอบของการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งการสร้างความรักในตัวของผลิตภัณฑ์ ความมั่นใจ และการตัดสินใจซื้อ เป็นกลยุทธ์การขายด้วยการใช้พนักงาน (Personal Selling Strategy) และการจัดการหน่วยงานขาย (Salesforce Management)

3. การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) หมายถึง กิจกรรมส่งเสริมที่นอกเหนือจากการโฆษณา การขายโดยพนักงานขาย การให้ข่าวและประชาสัมพันธ์กิจกรรม แต่การส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์มุ่งเน้นการเสนอสิ่งจูงใจระยะสั้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดการซื้อขายผลิตภัณฑ์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ (1) การกระตุ้นผู้บริโภค เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่ผู้บริโภค (Customer Promotion) (2) การกระตุ้นคนกลาง เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่คนกลาง (Trade Promotion) และ (3) การกระตุ้นพนักงานขาย เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่พนักงาน

4. การให้ข่าวและประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relation) การให้ข่าวเป็นการเสนอความคิดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ โดยไม่ต้องมีการจ่ายเงิน ส่วนการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความพยายามที่มีการวางแผนโดยองค์กรหนึ่ง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

5. การตลาดทางตรง (Direct Marketing) และตลาดเชื่อมโยง (Online Marketing) เป็นการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการตอบสนองโดยตรง หรือนักการตลาดใช้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์โดยตรงกับผู้ซื้อ ทำให้เกิดการตอบสนองในทันที ประกอบด้วย การขายทางโทรศัพท์ การขายโดยใช้แคตตาล็อก การขายทางโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งจูงใจให้ลูกค้ามีกิจกรรมการตอบสนอง เช่น ใช้คูปองแลกซื้อ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน

2.3.1 ความหมายของการลงทุน

การลงทุน คือ การนำเงินที่เก็บสะสมไปสร้างผลตอบแทนที่สูงกว่าการออม โดยการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล หรือหลักทรัพย์ต่าง ๆ ซึ่งจะมีความเสี่ยงที่สูงขึ้น เมื่อตัดสินใจลงทุน ก็แปลว่า มีโอกาสที่จะขาดทุนรวมอยู่ด้วย ซึ่งแตกต่างจากการออม เพราะสิ่งที่ลงทุนไปไม่ได้มีการรับประกันในตัวต้นทุน ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนเพื่อความพอใจในการได้ใช้ทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น การซื้อทีวี ซื้อรถ การลงทุนด้วยการประกอบธุรกิจที่อาจจะเป็นเจ้าของเอง หรือร่วมลงทุนกับเพื่อนสนิท เพื่อก่อให้เกิดรายได้ หรือการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ โดยคาดหมายว่าจะได้รับผลตอบแทนเพิ่มเติมขึ้นในอนาคต ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่อาจจะได้รับหรือไม่ได้รับ ทั้งความพอใจในรายได้หรือผลตอบแทน ซึ่งความหมายของการลงทุนแบ่งได้ 3 รูปแบบ คือ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2553)

1. การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer Investment) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการซื้อสินค้า ประเภทรถยนต์ เช่น รถยนต์ รวมทั้งการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate Investment) การลงทุนในลักษณะนี้ไม่ได้หวังกำไรในรูปตัวเงิน แต่หวังความพอใจในการใช้ทรัพย์สินเหล่านั้น การซื้อทองคำเป็นเครื่องประดับเป็นการลงทุนเพื่อการบริโภคอย่างหนึ่ง เงินที่จ่ายเป็นเงินที่ได้มาจากการออม นอกจากการซื้อทองคำเพื่อเป็นเครื่องประดับจะให้ความพอใจแก่เจ้าของแล้ว ในกรณีที่ทองคำมีมูลค่าสูงขึ้นหากขายได้ก็ถือว่าเป็นเพียงผลพลอยได้

2. การลงทุนธุรกิจ (Business Or Economic Investment) หมายถึง การซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังว่ารายได้ที่ได้นี้จะเพียงพอที่จะชดเชยกับความเสี่ยงในการลงทุนได้แก่ การลงทุนในสินค้าประเภททุน เครื่องจักร โรงงาน เพื่อผลิตสินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค การลงทุนลักษณะนี้มุ่งหวังกำไรจากการลงทุน ซึ่งกำไรจะเป็นตัวดึงดูดผู้ลงทุนให้นำเงินมาลงทุน โดยการนำเงินออม (Saving) หรือเงินที่สะสมไว้ (Accumulated Fund) หรือกู้ยืมเงินจากธนาคาร (Bank Credit) มาลงทุน เพื่อจัดสร้างหรือจัดหาสินค้าประกอบด้วย เครื่องจักรและสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ การลงทุนในที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง เพื่อนำมาใช้ผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

3. การลงทุนในหลักทรัพย์ (Financial Or Securities Investment) หมายถึง การนำเงินหรือการลงทุนในหลักทรัพย์ (Asset) ซึ่งรูปของหลักทรัพย์ (Securities) เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นทุน

ตราสาร เป็นต้น การลงทุนในลักษณะนี้เป็นการลงทุนในทางอ้อมที่แตกต่างจากการลงทุนทางธุรกิจ ผู้ที่มีเงินแม้ไม่ต้องการเป็นผู้ประกอบกิจการเอง เนื่องจากมีความเสี่ยงหรือผู้ออมยังมีเงินไม่มากพอ ผู้ลงทุนนำเงินที่ออมได้ไปซื้อหลักทรัพย์เพื่อลงทุน โดยให้ผลตอบแทนในรูปของอัตราดอกเบี้ยหรือเงินปันผล (Yield) และส่วนต่างราคา (Capital Gain) ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ลงทุน

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการลงทุน

สิ่งแรกที่นักลงทุนควรใส่ใจก่อนเริ่มลงทุน คือ สำนวณว่าตัวเองมีเงินเหลือพอเพื่อที่จะลงทุนแล้วหรือยัง เพราะเงินที่จะนำมาลงทุนนั้นควรเป็นเงินที่สามารถพร้อมรับความเสี่ยงได้ หรือเป็นเงินออมที่สูญหายแล้วไม่กระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ดังนั้น นักลงทุนควรจัดสรรเงินที่มีอยู่ให้พอเพียงกับวิถีการดำเนินชีวิตของตน และมีการออมเงินไว้บางส่วน เพื่อวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ ออมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉินโดยจำนวนเงินที่ออมควรมีประมาณ 6 เท่าของค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในแต่ละเดือน ออมเงินเพื่อวัตถุประสงค์ระยะยาว เช่น ออมเงินเพื่อการศึกษาของบุตร เพื่อซื้อบ้าน และสุดท้าย คือ ออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามเกษียณ สำหรับ 3 วิธีง่าย ๆ ที่ทำให้มีเงินออมเพิ่มมากขึ้นตามจุดมุ่งหมาย คือ

1. เพิ่มรายได้ หาอาชีพเสริม เพื่อจะได้มีเงินออมมากขึ้น
2. ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มเงินออม
3. ลงทุน เพื่อสร้างผลตอบแทนที่เพิ่มมากขึ้นจากเงินออมที่มีอยู่

เมื่อมีเงินออมพร้อมที่จะลงทุนแล้ว ต้องมาจุดมุ่งหมายในการลงทุนที่ต้องการว่า ชัดเจนหรือไม่ เพราะนอกเหนือจากผลตอบแทนจากการลงทุนที่จะได้ ผู้ลงทุนต้องไม่ลืมคำว่า “ความเสี่ยง” ด้วย ผู้ลงทุนต้องถามตัวเองว่าจะสามารถยอมรับความเสี่ยงในการลงทุนได้มากน้อยแค่ไหน เมื่อเข้าใจในกรอบการลงทุนของตัวเองในแง่ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ก็ต้องพิจารณาว่าจะลงทุนในตราสารหรือหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนอย่างไร ในรูปแบบไหน มีความเสี่ยงมากน้อยเพียงไร และการลงทุนนั้นเหมาะสมกับผู้ลงทุนหรือไม่ หากยังไม่ทราบหรือไม่แน่ใจก็ควรที่จะศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนประเภทนั้น ๆ เสียก่อน โดยเคล็ดลับในการลงทุนให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. มีเป้าหมายที่ชัดเจน และอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง
2. สร้างวินัยในการออม และการลงทุน
3. เริ่มต้นออมทันทีเมื่อมีโอกาส
4. ปรับปรุงงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3.3 จุดมุ่งหมายในการลงทุน

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุนไว้ ดังต่อไปนี้ (เพชรี ชุมทรัพย์. 2544)

1. อายุของผู้ลงทุน (The Age Of The Investor) ผู้ลงทุนที่มีอายุน้อย หรือระหว่าง 25 – 40 ปี มักกล้าเสี่ยงและสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความงอกเงยแก่เงินลงทุน แต่ผู้ลงทุนที่มีอายุระหว่าง 40 – 50 ปี อาจสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำ ทั้งนี้เนื่องมาจากภาระทางครอบครัวและผู้ลงทุนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ยิ่งพอใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้แน่นอน

2. การมีครอบครัวและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว (Marital Status And Family Responsibilities) ผู้ลงทุนที่มีครอบครัวแล้วต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวด้วยการให้การศึกษาแก่บุตร ทำให้เขาเกิดความจำเป็นที่จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงให้รายได้แน่นอน ส่วนคนโสดไม่มีการผูกพัน ย่อมลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้

3. สุขภาพของผู้ลงทุน (The Health Of The Investor) ปัญหาเรื่องสุขภาพของผู้ลงทุนมีต่อการกำหนดนโยบายลงทุนของผู้ลงทุน ผู้ลงทุนที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ย่อมต้องการรายได้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมากกว่าหวังผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4. นิสัยส่วนตัวของผู้ลงทุน (Personal Habit) ผู้ลงทุนที่มีนิสัยตระหนี่อาจไม่มีความจำเป็นต้องใช้รายได้ที่ได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์ เขาอาจลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีการขยายตัวในอนาคตก็ได้ ในทางตรงข้าม ผู้ลงทุนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ย่อมต้องการรายได้ที่แน่นอนเพื่อมาจุนเจือรายจ่ายที่เกิดขึ้น

5. ความสมัครใจในการลงทุน (Willingness To Accept Risks Of Investment) ผู้ลงทุนบางท่านอาจต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ความเสี่ยงในที่นี้มีหลายลักษณะด้วยกัน เช่น ความเสี่ยงธุรกิจ ความเสี่ยงในตลาด ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงในอำนาจซื้อ เป็นต้น ผู้ลงทุนในลักษณะนี้ได้เตรียมตัวเตรียมใจที่จะเผชิญกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตแล้ว

6. ความจำเป็นของผู้ลงทุน (Investor's Needs) ความจำเป็นของผู้ลงทุนอาจแตกต่างกัน บางท่านอาจมีความจำเป็นทางด้านการเงิน บางท่านอาจมีความจำเป็นในแง่ของความรู้สึกละเอียด จิตใจ แน่ใจว่าสิ่งที่สำคัญที่เร่งเร้าให้เกิดการลงทุนก็คือ กำไร ซึ่งอาจเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ในวันชรา เพื่อการศึกษาหรือเพื่อปรับฐานการครองชีพของตนเองให้ดีขึ้น

2.3.4 ทางเลือกในการลงทุน

การลงทุนในทรัพย์สินทางการเงินทำได้หลายรูปแบบ ทั้งในรูปของการฝากเงิน ซึ่งมักจะเรียกกันว่าการออม และการซื้อหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ในที่นี้จะเรียกรวม ๆ ว่าเป็นการซื้อหลักทรัพย์ คำว่า “หลักทรัพย์” ที่กล่าวถึงในหัวข้อนี้ หมายถึง ตราสารหรือเครื่องมือทางการเงินที่เปลี่ยนมือได้ และทรัพย์สินทางการเงินอื่น ๆ ที่เปลี่ยนมือไม่ได้ ผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนได้รับจาก

การลงทุนในหลักทรัพย์เหล่านี้แตกต่างกันไปทั้งในแง่ของรูปแบบและระดับ เช่นเดียวกันกับระดับความเสี่ยงที่ผู้ออมหรือผู้ลงทุนจะต้องเผชิญก็มีความแตกต่างกันไป นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงแล้ว ให้การพิจารณาทางเลือกการลงทุน ผู้ลงทุนควรเลือกตราสารที่มีอายุสอดคล้องกับระยะเวลาที่ประสงค์จะลงทุน ในกรณีที่เป็นการลงทุนระยะสั้นเพื่อปรับสภาพคล่อง ผู้ลงทุนควรพิจารณาถึงความคล่องตัวในการขาย ใ้ถอนตราสารก่อนครบกำหนดชำระด้วย นอกจากนี้ผู้ลงทุนควรทราบขนาดของวงเงินเพื่อการลงทุนแต่ละประเภท หลักทรัพย์บางประเภทมีการจำกัดวงเงินขั้นต่ำ เช่น การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลบางรุ่นกำหนดวงเงินขั้นต่ำไว้ 10,000 บาท ต่อหนึ่งหน่วยการซื้อ หุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ก็มีการกำหนดหน่วยการซื้อขาย รวมทั้งการซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือการฝากประจำกับสถาบันการเงินก็มีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำเช่นกัน

ทางเลือกในการลงทุนอาจจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ต่างกัน เช่น แบ่งตามระยะเวลาการลงทุน เป็นการลงทุนในตลาดเงินและตลาดทุน โดยการลงทุนในตลาดเงินประกอบด้วย การออมหรือการลงทุนในตราสารที่เปลี่ยนมือไม่ได้ และการลงทุนในตราสารที่เปลี่ยนมือได้ หรืออาจจำแนกตามประเภทของผู้ออกตราสาร เป็นหลักทรัพย์รัฐบาลและหลักทรัพย์ภาพเอกชน หรืออาจแบ่งได้ตามลักษณะของผลตอบแทนที่จะได้รับ เป็นหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำถือว่า การลงทุนในตลาดทุนเป็นการลงทุนในตราสารที่เปลี่ยนมือได้ทั้งสิ้น เช่น มิได้พิจารณาการให้กู้โดยทำสัญญาเงินกู้

จากแนวทางดังกล่าว สามารถจำแนกทางเลือกลงทุนเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ตราสารระยะสั้นเปลี่ยนมือไม่ได้ (Nonmarketable Financial Securities) เป็นรูปแบบทางเลือกในการออมเงินระยะสั้น มีความสะดวกและง่ายในการฝากหรือถอนเงินออม มีความปลอดภัยสูงและให้อัตราผลตอบแทนต่ำ เช่น การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือธนาคารเฉพาะกิจต่าง ๆ

2. ตราสารระยะสั้นเปลี่ยนมือได้ (Money Market Securities) เป็นตราสารที่มีอายุไม่เกินหนึ่งปีสามารถเปลี่ยนมือได้ เช่น ตั๋วเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตราสารพาณิชย์ ตั๋วแลกเงิน เป็นต้น

3. ตราสารระยะยาวที่ให้รายได้ประจำ (Fixed – Income Securities) หมายถึง ตราสารหรือหลักทรัพย์ที่ให้ผลประโยชน์แก่ผู้ลงทุนอย่างสม่ำเสมอเป็นงวด ๆ เป็นจำนวนที่เท่า ๆ กัน จนหลักทรัพย์นั้นครบกำหนดไถ่ถอนได้แก่ตราสารแห่งหนึ่งระยะยาวที่ออกโดยรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และบริษัทต่าง ๆ

4. ตราสารประเภททุน (Equity Securities) ได้แก่ หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ หุ้นสามัญเป็นตราสารแสดงความเป็นเจ้าของกิจการ มีสิทธิในรายได้ของบริษัทโดยการรับเงินปันผลตามที่ประกาศจ่าย การลงทุนในหุ้นสามัญเป็นการลงทุนที่ให้ผลประโยชน์ไม่สม่ำเสมอ จำนวน

ไม่คงที่ ช่วงจังหวะเวลาที่จ่ายผลตอบแทนไม่แน่นอน เนื่องจากเงินปันผลจ่ายไม่ใช่ภาระผูกพันของผู้ถือหุ้นสามัญ แต่โดยปกติแล้วผู้ลงทุนที่ซื้อหุ้นสามัญย่อมคาดหวังว่าบริษัทผู้ถือหุ้นสามัญนั้นจะจ่ายเงินปันผลโดยสม่ำเสมอ นอกจากเงินปันผลแล้ว ผู้ลงทุนยังคาดหวังอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหุ้นสามัญรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ กำไรจากการขายหุ้น สิทธิในการซื้อหุ้นใหม่ และในกรณีที่ลงทุนในบริษัทนั้นเป็นสัดส่วนสูง ผู้ลงทุนยังหวังสิทธิในการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ โดยการออกเสียงเลือกกรรมการบริหารบริษัท

5. หน่วยลงทุนของกองทุนรวม (Unit Trust) บริษัทจัดการกองทุนระดมเงินโดยการขายหน่วยลงทุนแล้วนำเงินที่ได้ไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ ตามที่กำหนด หน่วยลงทุนมีทั้งประเภทที่ขายหน่วยลงทุนคืนให้กองทุนรวมไม่ได้หากยังไม่สิ้นสุดโครงการ และประเภทที่ขายคืนให้กองทุนรวมได้ตลอดก่อนสิ้นสุดโครงการ ผลตอบแทนจากการซื้อหน่วยลงทุน ได้แก่ เงินปันผลและกำไรหรือขาดทุนจากการซื้อขายหน่วยลงทุนนั้น

6. อนุพันธ์ (Derivative Securities) ได้แก่ สัญญาอนุพันธ์ (Option) พันธอนุพันธ์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและอนาคต (Forward and Futures) รวมทั้งตราสารอนุพันธ์ที่เชื่อมโยงกับหลักทรัพย์ประเภททุน (Equity – Inked Derivative) ซึ่งได้แก่ สัญญาจองซื้อหุ้นในระยะยาว หรือวอร์แรนท์ (Warrant) และหลักทรัพย์แปรสภาพ (Convertible Security)

2.3.5 ปัจจัยที่กำหนดการลงทุน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุน มีรายละเอียดดังนี้ (เพชรี ชุมทรัพย์, 2544)

1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ภาพรวมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการลงทุน เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านอื่น ๆ ได้ โดยจะก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านจิตวิทยาของผู้ลงทุนได้มากที่สุด ได้แก่

1.1 ระดับรายได้ประชาชาติและการเปลี่ยนแปลงรายได้ประชาชาติ
รายได้ประชาชาติเป็นสิ่งที่รองรับการลงทุน กล่าวคือ การลงทุนจะอยู่ในระดับต่ำหากรายได้ประชาชาติอยู่ในระดับต่ำ ในทางตรงข้ามหากรายได้ประชาชาติอยู่ในระดับสูงหรือมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น นักลงทุนสามารถคาดหวังว่าสามารถขายหลักทรัพย์ได้เพิ่มมากขึ้น การลงทุนจึงเพิ่มขึ้นสูงตามไปด้วย หรือหากว่ารายได้ประชาชาติมีอัตราการเพิ่มที่ลดลง ซึ่งแสดงว่าประชาชนมีอำนาจซื้ออยู่ในระดับต่ำ ผู้ลงทุนจะชะลอการลงทุนตามไปด้วย

1.2 อัตราดอกเบี้ย การขึ้นลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราเงินกู้ของธนาคาร ถ้าอัตราดอกเบี้ยขยับตัวสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตของกิจการหรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ สูงขึ้นไปด้วย แต่ในทางตรงข้ามหากสภาพคล่องทางการเงินมีมาก อัตราดอกเบี้ยจะลดลง ผู้คนในสังคมจะมีกำลังซื้อมากขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ เกิดการขยายตัว รวมถึงการลงทุนในหลักทรัพย์ก็จะได้รับผลดีด้วย

1.3 ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ เช่น ภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า หากอยู่ในภาวะเศรษฐกิจดีก็จะทำให้ความต้องการสินค้ามีมากขึ้น จะส่งผลดีต่อยอดขายและเม็ดเงินที่จะกลับเข้ามาในประเทศไทย ในทางตรงข้ามหากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าประสบปัญหา จะทำให้ยอดขายสินค้าและบริการลดน้อยลง จะทำให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

1.4 กำไรที่คาดว่าจะได้รับ เนื่องจากการลงทุนต้องมีการจ่ายค่าตอบแทนแก่เจ้าของเงินทุน ดังนั้นผู้ลงทุนจึงต้องเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุน หากต้นทุนต่ำกว่าผลตอบแทนก็จะได้กำไร ซึ่งอัตรากำไร คือ จำนวนกำไรที่คิดเป็นร้อยละของเงินลงทุน หากอัตรากำไรที่คาดว่าจะได้รับอยู่ในระดับที่สูงก็จะเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนตัดสินใจที่จะลงทุน ในทางตรงกันข้ามหากอัตรากำไรที่คาดว่าจะได้รับอยู่ในระดับที่ต่ำ ก็จะทำให้ให้นักลงทุนตัดสินใจไม่เพิ่มการลงทุน

1.5 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ปัจจุบันภาคธุรกิจต้องพบกับการแข่งขัน ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การที่แต่ละบริษัทมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต่างจากคู่แข่งอื่น ส่งผลให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น

1.6 ราคาหลักทรัพย์ทุนและการบำรุงรักษา นักลงทุนต้องนำมาพิจารณาเพื่อประเมินอัตรากำไรที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน ถ้าค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูงมาก อัตรากำไรที่คาดว่าจะได้รับก็จะมีมาก

2. ปัจจัยด้านการเมือง ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลและเสถียรภาพทางการเมือง นโยบายของรัฐบาลที่มีผลต่อการลงทุนมากที่สุด เช่น การจัดเก็บภาษี มีผลต่อการลงทุน เนื่องจากการเก็บภาษีจากภาคธุรกิจให้อัตราที่สูงและมีการจัดเก็บที่ซ้ำซ้อน จะส่งผลให้ต้นทุนหลักทรัพย์อยู่ในระดับที่สูง เมื่อต้นทุนหลักทรัพย์อยู่ในระดับที่สูง ก็จะทำให้ราคาของหลักทรัพย์ที่ผลิตสูงขึ้นมากกว่าราคาหลักทรัพย์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ หลักทรัพย์ที่ขายในประเทศก็จะขายไม่ได้ เพราะของราคาแพง หรือจะส่งหลักทรัพย์ไปขายที่ต่างประเทศก็ไม่ได้เพราะผู้ราคาที่สูงไม่ได้ ทำให้การผลิตและการลงทุนภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำ ในทางตรงข้ามหากมีจัดเก็บภาษีจากภาคธุรกิจในอัตราต่ำและการจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน ราคาหลักทรัพย์ก็จะถูกลงและช่วยให้สามารถแข่งขันได้ดีขึ้น การลงทุนและการเพิ่มผลผลิตก็จะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย สำหรับเสถียรภาพทางการเมืองนั้น นักลงทุนชาวต่างชาติจะให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากเป็นพิเศษถ้าวคือ ถ้าประเทศเป็นประชาธิปไตยซึ่งให้อำนาจแก่นักลงทุน ผู้ลงทุนชาวต่างชาติก็จะลงทุนมากกว่าประเทศที่ปกครองแบบเผด็จการ

3. ปัจจัยด้านแหล่งข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การรับรู้ข่าวสารที่นักลงทุนได้รับ และใช้ในการประกอบการตัดสินใจซื้อขาย เช่น ข่าวสารทางการเมือง เศรษฐกิจ รายงานการซื้อขายราคาหลักทรัพย์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวตลอดเวลา ซึ่งมีผลกระทบต่อ

พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุน ได้แก่ แหล่งข่าวจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ คำแนะนำและข่าวสารจากเพื่อนหรือญาติพี่น้อง

4. ปัจจัยด้านภาษี กรณีที่กองทุนรวมมีลักษณะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากบริษัทจัดการผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่กองทุนรวมได้รับ จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี เช่น กองทุนรวมลงทุนในตราสารหนี้ได้รับเงินปันผล และ/หรือกำไรส่วนเกินทุน ไม่ต้องเสียภาษี กองทุนรวมลงทุนในตราสารหนี้ได้รับดอกเบี้ย ส่วนลดรับ และ/หรือกำไรส่วนเกิน ก็ไม่ต้องเสียภาษีเช่นกัน เป็นต้น ส่วนผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนในกองทุนรวมนั้น เมื่อได้รับเงินปันผลหรือกำไรส่วนเกินมูลค่าหน่วยลงทุน จะมีภาระภาษีสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ในลักษณะเช่นเดียวกับกับภาระภาษีจากการลงทุนในตราสารทุน ดังกล่าวไว้แล้วข้างต้นทุกประการ เว้นแต่กรณีผู้ลงทุนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเลือกที่จะนำเงินปันผลที่ได้รับจากกองทุนรวมไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษี ผู้ลงทุนจะไม่สามารถเครดิตภาษีเงินปันผลได้

2.3.6 การลงทุนทางการเงิน

การลงทุนทางการเงิน หมายถึง การผูกพันที่จะเก็บเงินไว้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อที่จะให้ได้รับชำระคืนมากกว่าเดิมในอนาคต โดยเงินที่ได้เพิ่มนั้นแยกเป็น 3 ส่วน (ถวิล นิไลโย, 2544) ได้แก่ ส่วนแรกเพื่อเพิ่มค่าเงินตามที่ถูกพัน ส่วนที่สองเพื่อชดเชยกับราคาที่ต้องปรับสูงขึ้น และส่วนที่สามเพื่อชดเชยความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนในการชำระคืน

วัตถุประสงค์ของการลงทุนทางการเงิน เพื่อจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบของดอกเบี้ย (Invest) เงินปันผล (Dividend) กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital Gain) เงินเพื่อการลงทุนได้มาจากไหน (Money For Investing) เงินสำหรับนำมาลงทุนได้มาจากแหล่งใด หรือมีทางที่จะได้มาอย่างไร ถ้าบุคคลได้มีการวางแผนจัดการเรื่องการเงินของตนอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะมีทางให้ได้เงินก้อนหนึ่งเพื่อการลงทุนได้เสมอ บุคคลมีโอกาสดำเนินการได้เงินมาจาก

1. การรู้จักทำงบประมาณ (Using Budgets) สามารถควบคุมการใช้จ่ายให้อยู่ในขอบเขตของเงินงบประมาณที่กำหนด ก็จะทำให้มีเงินออมเหลืออยู่จริงตามที่คาดคะเนไว้ ซึ่งเงินออมส่วนนี้สามารถนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ได้

2. การออมโดยวิธีบังคับ (Forced Saving) ตามหลักของการจ่ายเงินเดือนซึ่งธุรกิจได้มีการหักเงินสะสม หรือเงินสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานไว้ เงินออมสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานไว้ เงินออมส่วนนี้เป็นของลูกจ้างพนักงานแต่ยังถอนไม่ได้จนกว่าจะทำตามเงื่อนไขที่กำหนด ธุรกิจจะนำเงินสดดังกล่าวไปให้สถาบันการเงินหรือบุคคลที่สามเป็นผู้ดูแลหาผลประโยชน์ให้กองงตามข้อกำหนด และจะจ่ายคืนแก่เจ้าของผู้มีสิทธิได้รับเมื่อถึงเวลา เงินออมโดยวิธีบังคับจึงเป็นเงินลงทุนทางหนึ่งของบุคคลเพียงแต่เขาไม่ได้เป็นผู้ลงทุนเอง โดยตรงแต่สถาบันนายจ้างเป็นผู้ลงทุนแทนให้

3. การยกเว้นรายจ่ายไม่จำเป็นเสียบ้าง (Skip An Expenditure) เป็นธรรมชาติของบุคคลที่มีเงินแล้วจะใช้จ่ายไปตามวิสัยปกติที่เคยเป็นมา เช่น ทุกวันอาทิตย์ต้องออกไปทานข้าวนอกบ้าน ดูภาพยนตร์ เล่นโบว์ลิ่ง เล่นกอล์ฟ หรือซื้อของตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ดังนั้นถ้าจะมีการยกเลิกบ้างก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย จะมีเงินเหลือนำมาลงทุนได้

4. การประหยัดรายได้พิเศษ (Save The Non – Routine Incomes) บางครั้งคนเราก็มักจะได้รับรายได้พิเศษเข้ามาบ้าง เช่น การไปทำงานพิเศษมีรายได้หรือขายของเก่าที่ไม่ใช้แล้ว หรือญาติผู้ใหญ่ได้ให้เงินเป็นของขวัญรางวัล ซึ่งเงินเหล่านี้ยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้จ่ายแต่ประการใด ดังนั้นถ้าสามารถเก็บออมไว้ก็จะนำไปหาประโยชน์ได้มาก

ฉะนั้นการลงทุน คือ การมุ่งหาผลตอบแทนจากการใช้ทุนในรูปแบบของผลตอบแทนทางการเงิน (Monetary Return) นั้นเอง

2.3.7 ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยงในการลงทุน หมายถึง การที่ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนจริงจากการลงทุน เบี่ยงเบนไปจากผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อเริ่มลงทุนไม่ว่าผลตอบแทนที่ได้รับจริงจะมากหรือน้อยกว่าที่คาดหวังก็ถือเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้น แต่ผู้ลงทุนสามารถลดความเสี่ยงในการลงทุนในตราสารทุนได้ระดับหนึ่ง ด้วยการกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ของหลายอุตสาหกรรมหรือหลายภาคธุรกิจ ทั้งยังควรเลือกรตราสารที่จะลงทุนอย่างพิถีพิถัน โดยพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานของบริษัทผู้ออกตราสารทุนนั้น ๆ เป็นสำคัญ เช่น กิจการที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง มีผลกำไรในการประกอบการอย่างสูง มีแนวโน้มในการเจริญเติบโตที่ชัดเจน มีส่วนแบ่งตลาดสูง มีความสามารถในการแข่งขันสูง มีคณะผู้บริหารที่มีคุณภาพและไม่มีประวัติการปฏิบัติงานที่ต่างพร้อยหรือส่อในทางไม่สุจริต มีข้อมูลประกอบธุรกิจที่ชัดเจน โปร่งใส เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ลงทุน มีงบแสดงฐานะทางการเงินที่ครบถ้วนตามมาตรฐานบัญชีที่มีคุณภาพ

2.3.7.1 ความเสี่ยงของตราสารทุน

ความเสี่ยงของตราสารทุน แบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้ (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

1. Company Risk หรือ Credit Risk

1.1 ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับบริษัท อันเกิดจากสาเหตุทั้งภายในและภายนอกที่ผู้ลงทุนไม่สามารถคาดการณ์ หรือรับรู้มาก่อนได้

1.2 การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการหรือผู้บริหารสำคัญ ซึ่งอาจมีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการดำเนินงานของกิจการ

1.3 ความผิดพลาดในการบริหาร จนทำให้เกิดความเสี่ยงหายและความสูญเสียต่อผู้ถือหุ้น

1.4 การแข่งขันในเชิงการตลาดของกลุ่ม ที่มีผลกระทบต่อปริมาณการขาย และรายได้ของกิจการ

1.5 ความนิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป และมีผลกระทบต่อปริมาณการขาย และรายได้ของกิจการ

1.6 ความเสียหายจากภัยพิบัติ ทำให้ขบวนการผลิต และการจัดการ หยุดชะงัก และกระทบต่อกระแสรายได้ของกิจการ

1.7 การถูกฟ้องร้องดำเนินคดี อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียง และ ค่านิยม (Goodwill)

1.8 การล้มละลาย ความสูญเสียทั้งมวลของผู้ถือหุ้น

2. Sector Risk หรือ Industry Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากคุณสมบัติเฉพาะของ ภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้น ๆ เช่น ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่มีการผลิตหรือเสนอขายสินค้าหรือ บริการเฉพาะเจาะจงเพียงไม่กี่ประเภท เช่น บริษัทสายการบิน บริษัททำเหมืองแร่ บริษัท คอมพิวเตอร์และ Software เป็นต้น ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมประเภทนี้ ตลอดจนราคาหุ้นของบริษัท เหล่านี้สามารถพุ่งสูงขึ้น และสามารถตกต่ำได้ในชั่วพริบตา หากมีเหตุการณ์อันไม่คาดฝันเกิดขึ้น

3. Market Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ลงทุนใน ตลาดหุ้นที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น โดยที่ปัจจัยพื้นฐานของหุ้นนั้นไม่ได้เปลี่ยนแปลง ไปกรณีเช่นนี้มักจะเกิดในขณะที่ตลาดหุ้นอยู่ในสภาพร้อแรง (Bull Market) หรือซบเซา (Bear Market) อันมีผลมาจากกระแสความรู้สึกโดยรวมของผู้ลงทุน (Market Sentiment) ในขณะ นั้น ๆ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง และการเงิน ทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีส่วนกำหนด Market Sentiment ของผู้ลงทุนด้วย

2.3.7.2 ความเสี่ยงของตราสารหนี้

โดยทั่วไปการลงทุนในตราสารหนี้ จะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในตราสารทุน แต่ในสถานการณ์ที่มีนโยบายการเงินของภาครัฐไม่ชัดเจน อัตราดอกเบี้ยขยับตัวขึ้นลงมาก ตลาดตราสารหนี้อาจมีความผันผวนและมีความเสี่ยงสูง การลงทุนในตราสารหนี้ในสถานการณ์ ดังกล่าวก็มีความเสี่ยงสูงกว่าการลงทุนในตราสารทุนก็เป็นได้ ซึ่งความเสี่ยงของตราสารหนี้ สามารถแบ่งได้ 10 ประเภท (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558) ดังนี้

1. Interest Rate Risk หรือ Market Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราดอกเบี้ยใน ตลาดเงินผันผวน ตัวอย่างเช่น เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินขยับตัวสูงขึ้น หรือมีท่าทีว่าจะขยับตัว สูงขึ้น อัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ (Coupon Rate) ของตราสารหนี้ที่ออกใหม่ก็จะสูงขึ้นด้วย ตราสารหนี้ ที่ออกมาก่อนหน้าและมีการซื้อขายในตลาดรองก็就会有มีการซื้อขายในระดับราคาที่ลดลง เพื่อตั้งให้ อัตราผลตอบแทน (Yield) ขยับสูงขึ้นไปอยู่ในระดับที่เทียบเคียงกันกับอัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน ฉะนั้น

ยิ่งตราสารหนี้ที่มีอายุยาวเพียงใดหรือมีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ (Coupon Rate) ต่ำเพียงใดตราสารหนี้ นั้นก็จะมีความเสี่ยงต่ออัตราดอกเบี้ยที่อาจจะปรับตัวสูงขึ้นในอนาคตมากขึ้นเท่านั้น

2. Credit Risk หรือ Default Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ผู้ออกตราสารหนี้ ไม่สามารถจ่ายชำระดอกเบี้ย หรือชำระคืนเงินต้นได้เต็มตามจำนวนเงิน หรือตามเวลาที่กำหนดไว้ในบรรดาตราสารหนี้ทั้งหมดของภาครัฐและภาคเอกชน ตัวเงินคลังของรัฐบาล จะไม่มี Credit Risk เลย ในขณะที่ตัวเงินหรือหุ้นกู้หรือตราสารหนี้ประเภทอื่น ๆ ที่ออกโดยภาคเอกชน จะมี Credit Risk มากบ้าง น้อยบ้างในระดับที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ออกตราสารหนี้ นั้น ๆ การพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ออกตราสารหนี้ อาจดูจากผลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating) ตราสารหนี้ นั้น ๆ ที่จัดทำโดยบริษัทจัดลำดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Agency) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ออกตราสารหนี้ (ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้) และด้านคุณภาพของตราสารหนี้ (ความเหมาะสมของเงื่อนไขในการชำระหนี้)

3. Purchasing Power Risk หรือ Inflation Risk ความเสี่ยงต่อการมีอำนาจซื้อที่ลดลงในอนาคต ภาวะเงินเฟ้อมีอิทธิพลต่ออำนาจซื้อของผู้ลงทุน โดยภาวะเงินเฟ้อเป็นสิ่งที่ควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอายุยาวเกินกว่า 10 ปี จึงมีความเสี่ยงต่อภาวะเงินเฟ้อและอำนาจซื้อที่ลดลงในอนาคต เพราะดอกเบี้ยที่ได้รับจากการลงทุนตราสารหนี้ที่มีอายุยาว จะมีจำนวนเงินที่ได้รับในแต่ละงวดเท่าเดิมตลอดอายุของตราสารหนี้ นั้น ในขณะที่ภาวะเงินเฟ้อทำให้ราคาสินค้าของแพงขึ้น

$$\text{ผลตอบแทนที่แท้จริง} = \text{อัตราดอกเบี้ยรับ} - \text{อัตราเงินเฟ้อ}$$

ถ้าภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้น ผลตอบแทนที่แท้จริง (Real Return) ของการลงทุนในตราสารหนี้จะลดลง และทำให้อำนาจซื้อของผู้ลงทุนลดลงด้วย หากภาวะเงินเฟ้อในปีใดสูงเกินกว่าดอกเบี้ยรับของตราสารหนี้ นั้น ผลตอบแทนที่แท้จริงที่ผู้ลงทุนจะได้รับอาจถึงขั้นติดลบเป็นที่ได้กล่าวได้ว่า รายรับจากดอกเบี้ยของตราสารหนี้ที่ลงทุนไม่เพียงพอกับรายจ่าย ฉะนั้นผู้ลงทุนที่นำเงินออมจำนวนมาก ๆ ไปลงทุนในตราสารหนี้อายุยาวที่มีดอกเบี้ยในอัตราคงที่ (Fixed Coupon Rate) อาจประสบกับความเสี่ยงประเภท Purchasing Power Risk เมื่อเงินเฟ้อพุ่งสูงขึ้น รายจ่ายเพิ่มขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อ แต่มีรายได้จกดอกเบี้ยรับคงที่ โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ลงทุนมิได้คำนึงถึงความเสี่ยงประเภทนี้มากนัก ผู้ลงทุนจึงความกระจายเงินที่จะลงทุนไปในตราสารหนี้ที่มีอายุ (Maturity) หลากหลาย เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงประเภท Purchasing Power Risk ไปในตัว

4. Reinvestment Risk ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ลงทุนนำเอาดอกเบี้ยรายงวดที่ได้รับจากตราสารหนี้ไปลงทุนต่อในตราสารที่ให้อัตราผลตอบแทนที่ลดลงจากเดิม ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินลดต่ำลง ถึงแม้ว่าตราสารหนี้ที่ลงทุนไว้จะมีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้คงที่ก็ตาม แต่กระแสเงินสดที่ผู้ลงทุนได้รับจากดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ จะถูกนำไปลงทุนใหม่

อีกครั้งในตราสารอื่นที่มีอัตราดอกเบี้ยลดต่ำลง กล่าวง่าย ๆ คือ อัตราดอกเบี้ยรับลดลงนั่นเอง จึงทำให้อัตราผลตอบแทนโดยรวมในการลงทุนในตราสารหนี้ของผู้ลงทุนนั้นลดลง

5. Rollover Risk ความเสี่ยงที่เกิดในกรณีที่ตราสารหนี้ที่ลงทุนไว้เดิมครบกำหนดอายุ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินลดลง และผู้ลงทุนต้องนำเงินคืนที่ได้รับชำระคืนจากตราสารหนี้ไปลงทุนในตราสารหนี้ใหม่ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำลง กรณีเช่นนี้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนรอบใหม่จะลดลงเป็นความเสี่ยงที่มีลักษณะเหมือนกับ Reinvestment Risk แต่จะเกิดกับเงินต้นที่อ่อนตัวและอัตราดอกเบี้ยอยู่ในช่วงขาลง ตราสารหนี้ระยะสั้นจะมี Rollover Risk สูงสุด แต่ในช่วงที่ตลาดเงินตึงตัวและดอกเบี้ยอยู่ในช่วงขาขึ้น ตราสารหนี้ระยะสั้นก็จะมี Rollover Risk ต่ำ และสามารถปรับตัวได้เร็วกว่าตราสารหนี้ประเภทอื่น

6. Call Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ผู้ออกตราสารหนี้ขอชำระคืนหนี้ก่อนกำหนด ความเสี่ยงประเภทนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะกับตราสารหนี้ที่มีการระบุเงื่อนไข Call Option ไว้ล่วงหน้าว่า ผู้ออกตราสารหนี้มีสิทธิที่จะจ่ายชำระคืนหนี้ได้ก่อนกำหนด ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลงและ ผู้ออกตราสารหนี้สามารถหาแหล่งเงินทุนอื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่ามาจ่ายคืน (Refinancing) ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ประเภทนี้จะถูกบังคับให้คืนเงิน และต้องนำเงินที่ได้รับคืนนั้นไปลงทุนใหม่ในตราสารอื่นที่มีอัตราผลตอบแทนที่ต่ำกว่าเดิมที่เคยได้รับ

7. Prepayment Risk ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้จ่ายชำระคืนหนี้ก่อนครบกำหนดอายุ เช่นเดียวกับ Call Risk แต่ความเสี่ยงประเภท Prepayment Risk นี้ มักจะเกิดขึ้นกับตราสารหนี้ประเภทที่มีบัญชีลูกหนี้พร้อมหลักทรัพย์จดทะเบียนเป็นประกัน การชำระคืนของตราสารหนี้ (Mortgaged – Back Securities) หากลูกหนี้ตามสัญญาจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยก่อนกำหนด และถอดหลักทรัพย์ค้ำประกันตราสารหนี้ นั้น ก็จะต้องรับคืนเงินก่อนกำหนด และหากอยู่ในระหว่างอัตราดอกเบี้ยขาลง ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ก็จะเสียเปรียบเช่นเดียวกับกรณีของ Reinvestment Risk

8. Currency Risk หรือ Exchange Risk ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นกับกรณีของการลงทุนข้ามประเทศ ตัวอย่างเช่น นาย A นำเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐ เข้ามาลงทุนในตลาดทุนประเทศไทย ในช่วงก่อนเงินลอยตัวในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งมีอัตราแลกเปลี่ยน US\$ 1 = 25 บาท นาย A ลงทุนด้วยเงิน 25 บาท เป็นระยะเวลา 5 ปี ได้กำไรทุกปี ในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี ดังนั้นนาย A มีเงินลงทุนพร้อมดอกเบี้ยทบต้น มีมูลค่าสะสมรวมเท่ากับ 40.27 บาท ต่อมา นาย A ต้องการที่จะถอนเงินที่ลงทุนไว้และส่งกลับไปยังประเทศของตน นาย A ต้องนำเงินลงทุน รวมทั้งผลกำไรที่เกิดขึ้น (40.27 บาท) ไปแลกกลับเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ในปัจจุบันอัตราแลกเปลี่ยน US\$ 1 = 42 บาท นาย A พบว่าผลกำไรที่เกิดขึ้นระหว่างที่ลงทุน 5 ปี ไม่คุ้มกับการขาดทุนค่าของเงิน สิ่งที่เกิดขึ้นกับนาย A คือ Currency Risk หรือ Exchange Risk ที่เกิดขึ้นกับนักลงทุนต่างประเทศในตลาดทุนไทยนอกเหนือไปจากการขาดทุนใน

การลงทุนทั่วไป ฉะนั้นเมื่อสถานการณ์เศรษฐกิจการเงิน และการเมืองภายในประเทศไม่เอื้ออำนวย จะพบว่าไม่มีเงินลงทุนจากต่างประเทศไหลเข้า ทั้งที่ลงทุนอยู่แล้วก็เริ่มไหลออกไปยังตลาดทุนอื่นที่มีความเสี่ยงน้อยกว่าด้วย

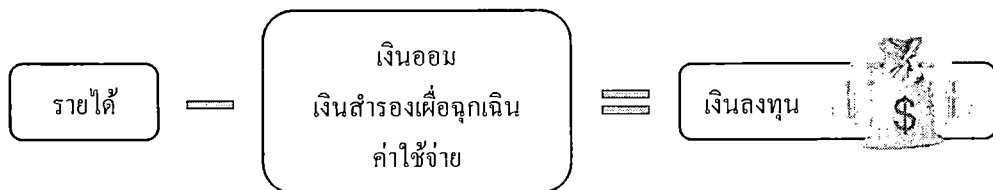
9. Liquidity Risk ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการขาดสภาพคล่องในการซื้อขาย เปลี่ยนมือของตราสารหนี้ นั้น ๆ มักจะเกิดขึ้นกับกรณีที่ผู้ลงทุนลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่เป็นที่นิยม และมีปริมาณซื้อขายในตลาดรองน้อยมาก หากผู้ลงทุนประสงค์จะขายตราสารหนี้ นั้นเพื่อ แลกเป็นเงินสด ในกรณีจำเป็นผู้ลงทุนอาจจะต้องยอมลดราคาขายต่ำกว่าราคาตลาดโดยทั่วไป เพื่อตั้งให้อัตราผลตอบแทนสูงขึ้น และดึงดูดความสนใจให้มีผู้ซื้อเข้ามาซื้อ ราคาซื้อขายดังกล่าว ไม่ใช่ราคาที่ยุติธรรมต่อผู้ขายอย่างแน่นอน หรืออาจจะถึงขั้นที่เป็นราคาขาดทุนก็เป็นได้ ฉะนั้น การลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่มีสภาพคล่องก็เป็นความเสี่ยงอย่างหนึ่งที่สำคัญ

10. Event Risk ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมีนัยสำคัญต่อนโยบาย ในการดำเนินงานของผู้ออกตราสารหนี้ เช่น การประกาศเพิ่มอัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลต่อกำไร (Payout Ratio) หรือประกาศเพิ่มทุนครั้งใหญ่ ซึ่งหมายถึงกระแสเงินสดจำนวนมากที่ต้องจ่ายเป็น เงินปันผลประจำปี และมีผลทำให้ฐานทุนของบริษัทลดความเข้มแข็งลง

2.3.8 ขนาดของเงินลงทุน

การกำหนดจำนวนเงินลงทุนที่เหมาะสมเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการลงทุน การนำ เงินออมหรือเงินสำหรับการใช้จ่ายมาลงทุนมากเกินไป อาจทำให้ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง กอดันตัวเองมากเกินไป ในขณะที่การจัดสรรเงินเพื่อการลงทุนน้อยเกินไป อาจทำให้เสียโอกาส ในการสร้างผลตอบแทนตามที่ควรจะได้รับ ซึ่งการจัดสรรเงินสำหรับการลงทุนในสัดส่วนที่ เหมาะสมจะทำให้การลงทุนเป็นไปอย่างสมดุล

ข้อควรคำนึงในการจัดสรรเงินเพื่อการลงทุน คือ ควรมีเงินออมและเงินสำรองเพื่อฉุกเฉิน ในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายประมาณ 3-6 เดือน ซึ่งเงินสำหรับการลงทุนควรเป็นเงิน ส่วนที่เกินจากเงินออมและเงินสำรอง เพราะการลงทุนมีความเสี่ยงทำให้อาจจะสูญเสียเงินลงทุนไป การนำเงินออมหรือเงินสำรองมาลงทุน จึงอาจจะทำให้ประสบปัญหาได้ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ เงินออม และเงินลงทุน

ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. 2556

2.3.9 อายุของกองทุน

การลงทุนในกองทุนรวมนั้นสามารถช่วยตอบโจทย์ให้กับผู้ลงทุนในการลงทุนในสินทรัพย์หลากหลายประเภท และสามารถบริหารผลตอบแทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตลาดหลักทรัพย์ได้สนับสนุนแนวคิดในเรื่องการลงทุนผ่านกองทุนมาโดยตลอด และดำเนินโครงการให้เงินทำงานผ่านกองทุนรวมมาเป็นปีที่ 10 แล้ว เพื่อสร้างฐานความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารเงินลงทุนและการมีทัศนคติที่ดีต่ออุตสาหกรรม โดยพบว่าพัฒนาการของธุรกิจกองทุนรวมได้เติบโตอย่างก้าวกระโดด และมีความเป็นสากลมากขึ้น ซึ่งผลสำรวจของมอร์นิ่งสตาร์เป็นเครื่องยืนยัน ในเรื่องนี้ได้อย่างดีและในปัจจุบันที่อุตสาหกรรมกองทุนรวมมีขนาดของสินทรัพย์สุทธิสูงถึงกว่า 2 ล้านล้านบาท และจำนวนกองทุนเกือบ 1,400 กองทุนนั้น การมีเครื่องมือในการจัดอันดับของกองทุนแยกตามประเภทต่าง ๆ น่าจะเป็นเครื่องมือช่วยที่สำคัญต่อผู้ลงทุนในการตัดสินใจเลือกและเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกองทุน และน่าจะเป็นการกระตุ้นความน่าสนใจของการลงทุนผ่านกองทุนรวมให้มากยิ่งขึ้น

2.3.10 การจ่ายปันผล

การจ่ายเงินปันผลมีความเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการ และยังส่งผลถึงความเหนียว (Sticky) ของเงินปันผลซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กิจการมักไม่อยากจะลดเงินปันผลในอนาคต ในกรณีที่ผลดำเนินงานหรือผลกำไรในอนาคตลดต่ำลง ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงมักไม่อยากจะจ่ายเงินปันผลเพิ่มขึ้น ถ้าหากไม่แน่ใจว่าผลการดำเนินงานที่ดีในปัจจุบันนั้นเกิดขึ้นเป็นการถาวรหรือไม่ ด้วยเหตุนี้จึงพบว่า การจ่ายปันผลจึงค่อนข้างเสถียรหรือมีความเหนียว เมื่อเทียบกับกำไรที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีอิสระตามผลดำเนินงานของธุรกิจ

ประการหนึ่งที่ผู้ลงทุนสามารถใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุน คือ ผลการดำเนินงานของกองทุนรวม แม้ผลการดำเนินงานในอดีตจะไม่ได้เป็นการรับประกันถึงผลการดำเนินงานในอนาคต แต่ข้อมูลผลการดำเนินงานของกองทุนรวมก็ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารเงินลงทุนของผู้จัดการกองทุนรวม ทั้งนี้ กสท. ได้รับความร่วมมือจากบริษัท มอร์นิ่งสตาร์ รีเสิร์ช (ประเทศไทย) จำกัด โดยให้ผู้ลงทุนสามารถดูข้อมูลรายชื่อกองทุนรวมที่มีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด 10 อันดับแรกสำหรับกองทุนรวมแต่ละประเภท และกองทุนรวมที่ต้นสนใจโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นผ่านเว็บไซต์ของ กสท. (www.sec.or.th) และเว็บไซต์ความรู้ ผู้ลงทุน (www.sec.or.th/education) ซึ่งจะเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ของมอร์นิ่งสตาร์

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนมักแสดงอยู่ในรูปร้อยละ โดยเปรียบเทียบระหว่างเงินลงทุนต้นงวดกับเงินลงทุนปลายงวด และมักคิดผลตอบแทนต่อระยะเวลา 1 ปี (หรือต่อ

งวดเวลา) ซึ่งแสดงผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการลงทุนในหนึ่งงวดจากการลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ๆ ผู้ลงทุนจะได้ใช้ในการเปรียบเทียบกับความเสี่ยงที่ต้องเผชิญ หรือเปรียบเทียบกับการลงทุนประเภทอื่น ๆ ได้ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทน} = \frac{\text{กระแสเงินสดรับ} + (\text{มูลค่าปลายงวด} - \text{มูลค่าต้นงวด})}{\text{มูลค่าต้นงวด}}$$

หรือ อัตราผลตอบแทน = $\frac{\text{กระแสเงินสดรับ} - \text{การเปลี่ยนแปลงของมูลค่า}}{\text{มูลค่าต้นงวด}}$

โดยกระแสเงินสดรับ หมายถึง เงินปันผลหรือดอกเบี้ย และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่า หมายถึง ผลต่างของมูลค่าปลายงวดกับมูลค่าต้นงวด

2.3.11 สัดส่วนการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)

การวิเคราะห์ประเภทและลักษณะของบริษัท เพื่อพิจารณาว่าบริษัทมีความน่าสนใจในการลงทุนมากน้อยเพียงใด โดยจะวิเคราะห์ทั้งในเชิงคุณภาพ เช่น ความสามารถและประสิทธิภาพของผู้บริหาร ขนาดของบริษัท ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และในเชิงปริมาณ โดยจะพิจารณาจากรายงานประจำปี หรืองบการเงินทั้งในปัจจุบันและอดีตของบริษัท เพื่อนำมาประเมินมูลค่าหุ้นและใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2556) เมื่อได้ข้อมูลในแต่ละธนาคารหรือบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนแล้ว ก็นำมาเปรียบเทียบทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการแบ่งสัดส่วนการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เพื่อให้ได้ผลประโยชน์สูงสุด

2.4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนรวม

2.4.1 ความเป็นมาและรายชื่อบริษัทสมาชิกธุรกิจการจัดการกองทุนรวม

บริษัทจัดการกองทุนรวมแห่งแรกของประเทศไทยได้ถูกจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2518 โดยความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยและบริษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation – IFC) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคารโลก และได้เริ่มจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมโครงการแรกในปี พ.ศ. 2520 ภายใต้ชื่อ “โครงการกองทุนสินกัญญา” ด้วยขนาดกองทุน 100 ล้านบาท และมีอายุโครงการ 10 ปี

ในปี พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีผลบังคับใช้ จึงได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อทำหน้าที่

กำกับดูแลและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจจัดการลงทุน และตลาดทุนของประเทศ โดยในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2535 กระทรวงการคลังได้พิจารณาให้ใบอนุญาตการจัดการกองทุนรวมแก่บริษัทใหม่เพิ่มขึ้นอีก 7 บริษัท รวมกับบริษัทเดิมอีก 1 บริษัทเป็น 8 บริษัทที่มีผลให้ธุรกิจการจัดการกองทุนรวมขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วและกลายเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทย

ปลายปี พ.ศ. 2538 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้เปิดให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมเพิ่มเติม ซึ่งมีกลุ่มผู้ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จำนวน 7 กลุ่ม (ไม่นับรวมผู้จัดตั้ง บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เพื่อผู้ลงทุนต่างด้าว จำกัด) โดยต่อมาในปี พ.ศ. 2539 – 2540 กลุ่มผู้ผ่านการพิจารณาดังกล่าวได้ทยอยจัดตั้งบริษัทขึ้นเพื่อรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ หลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมจากกระทรวงการคลัง ซึ่งมีกลุ่มที่สามารถดำเนินการจัดตั้งบริษัทได้เพียง 6 บริษัท รวมกับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมที่จัดการลงทุน มีบริษัทสมาชิกกลุ่มธุรกิจกองทุนรวมทั้งสิ้น 21 บริษัท ดังนี้ (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

1. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงศรี จำกัด
2. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
3. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กลสิกร ไทย จำกัด
4. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ซีไอเอ็มบี – ฟรินซิเฟิล จำกัด
5. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด
6. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด
7. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด
8. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน บางกอกแคปปิตอล จำกัด
9. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ภัทร จำกัด
10. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ยูโอบี (ไทย) จำกัด
11. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน อเบอร์ดีน จำกัด
12. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)
13. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน แมนูไลฟ์ (ประเทศไทย) จำกัด
14. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด
15. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน แอสเซท พลัส จำกัด
16. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน โซลาลิส จำกัด
17. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด
18. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน บัวหลวง จำกัด
19. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ฟิลลิป จำกัด

20. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน วรณ จำกัด

21. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เมย์เบงก์ (ประเทศไทย) จำกัด

2.4.2 วัตถุประสงค์ของกองทุน

กองทุนรวม คือ เครื่องมือในการลงทุน (Investment Vehicle) สำหรับผู้ลงทุนรายย่อยที่ประสงค์จะนำเงินมาลงทุนในตลาดเงินตลาดทุน แต่ติดขัดด้วยอุปสรรคหลายประการ ทำให้การลงทุนด้วยตนเองไม่สามารถได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ โดยมีสาเหตุดังนี้ (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

1. มีทุนทรัพย์จำนวนจำกัด ไม่สามารถกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้มากพอ เพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุน

2. ไม่มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญในการลงทุน

3. ไม่มีเวลาจะศึกษา ค้นหา และติดตามข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจการลงทุน

กองทุนรวม จึงเป็นเครื่องมือในการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดการลงทุนอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายให้การลงทุนได้รับผลตอบแทนที่ดีที่สุด ภายใต้กรอบความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนยอมรับได้

2.4.3 ผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนรวม

โครงสร้างของกองทุนรวม ถูกกำหนดขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายลงทุน โดยประกอบด้วยผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ และผู้กำกับดูแล ทั้งที่เป็นองค์การของภาคเอกชนและภาครัฐ ได้แก่ (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

1. บริษัทจัดการ ต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจัดการลงทุนจากกระทรวงการคลังเท่านั้น บริษัทจัดการเป็นผู้กำหนดโครงการกองทุนรวม นโยบายการลงทุนและวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอขออนุมัติจากสำนักงาน กสท. และต้องบริหารจัดการลงทุนและนโยบายการลงทุนนั้น โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ บริษัทจัดการจะแจ้งนโยบายการลงทุนและวัตถุประสงค์ในการลงทุนให้ผู้ลงทุนทราบในหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนที่แจกจ่ายให้แก่ผู้ลงทุนและผู้สนใจลงทุนได้ศึกษาก่อนที่จะลงทุน

2. ผู้ดูแลผลประโยชน์ เป็นสถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่สำนักงาน กสท. กำหนด และต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งการตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการ ผู้ดูแลผลประโยชน์จะเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายลงทุน ทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ทั้งหมดของผู้ถือหุ้นรายลงทุน ดังนี้

2.1 คู่มือให้บริษัทจัดการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนของโครงการลงทุน ที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงาน กสท. และที่ได้จัดแจ้งไว้ในหนังสือชี้ชวน

- 2.2 ทำหน้าที่ชำระราคาซื้อและรับชำระราคาจากการขายทรัพย์สิน
- 2.3 เก็บรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของกองทุนรวม
- 2.4 สอบทานความถูกต้องของมูลค่าทรัพย์สินของกองทุนรวม
- 2.5 ดำเนินคดีฟ้องร้องแทนผู้ถือหน่วยลงทุนหากบริษัทจัดการปฏิบัติหน้าที่โดย

มิชอบ

3. ตัวแทนสนับสนุนการขายหน่วยลงทุน ปัจจุบันบุคคลที่จะทำหน้าที่เสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมได้ ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน กสท. เท่านั้น ตัวแทนสนับสนุนขายหน่วยลงทุนต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดและผ่านการทดสอบความรู้ในหลักสูตรการเป็นตัวแทนขายจากสถาบันที่สำนักขายจากสถาบันที่สำนักงาน กสท. เห็นชอบขึ้นทะเบียนรายชื่อกับสำนักงาน กสท. ต้องปฏิบัติและทำหน้าที่ในการขายตามกรอบที่กฎหมายกำหนด เพื่อป้องกันการขายและการโฆษณาชวนเชื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดในสาระสำคัญ ตัวแทนสนับสนุนขายหน่วยลงทุน หรือที่เรียกกันอย่างเป็นทางการว่า ผู้ทำหน้าที่ขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนกองทุนรวมมีสองระดับ ได้แก่

3.1 ตัวแทนสนับสนุนการขายระดับหนึ่ง (Investment Planner, IP) หมายถึงบุคคลที่สามารถให้คำแนะนำในการลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนและผู้สนใจลงทุนทั่วไป ทั้งที่เป็นคำแนะนำทั่วไปและคำแนะนำเฉพาะเจาะจง

3.2 ตัวแทนสนับสนุนการขายระดับสอง (Fundamental Guide, FG) หมายถึงบุคคลที่สามารถให้คำแนะนำในการลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนและผู้สนใจลงทุนทั่วไปเฉพาะที่เป็นคำแนะนำทั่วไปเท่านั้น

4. นายทะเบียนหน่วยลงทุน เป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน กสท. ให้มีหน้าที่ดูแลทะเบียนรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุน ตลอดจนสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุน เช่น การจ่ายเงินปันผล และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ บริษัทจัดการอาจทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหน่วยลงทุน สำหรับกองทุนรวมภายใต้การจัดการของตนก็ได้

5. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้สอบบัญชี และมีชื่อขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน กสท. ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการ มีการหน้าที่ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของกองทุนรวม ตรวจสอบและให้ความเห็นชอบงบการเงินของกองทุนให้ถูกต้องตามมาตรฐานบัญชี

6. สมาคมบริษัทจัดการลงทุน จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เป็นสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ จัดทะเบียนสมาคมกับสำนักงาน กสท. มีบริษัทจัดการที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวม การจัดการกองทุนส่วนบุคคล และการจัดการกองทุนส่วนบุคคลที่เป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นสมาชิก สมาคมมีหน้าที่กำหนดจรรยาบรรณและวางมาตรฐานในการปฏิบัติให้บริษัทสมาชิกยึดถือ

และปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกราย กำหนดบทลงโทษเมื่อบริษัทสมาชิกฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตาม

7. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นองค์กรของภาครัฐทำหน้าที่กำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์รวมถึงการจัดการกองทุน ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนด ตามความในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2.4.4 ประเภทของกองทุนรวม

กองทุนรวมเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องมือในการลงทุนของผู้ลงทุน จึงมีความหลากหลาย เพื่อให้มีความเหมาะสมกับแต่ลักษณะของผู้ลงทุน โดยทั่วไปกองทุนรวมสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

2.4.4.1 กองทุนรวมที่แบ่งตามประเภทของการขายคืนหน่วยลงทุน

1. กองทุนปิด (Closed – End Fund) กองทุนรวมที่มีหน่วยลงทุนคงที่ไม่เพิ่มขึ้นและไม่ลดลง และเปิดให้มีการจองซื้อเพียงครั้งเดียวเมื่อจัดตั้งโครงการ มีกำหนดอายุโครงการแน่นอน และบริษัทจัดการไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนดอายุโครงการ ผู้ถือหน่วยลงทุนไม่สามารถไถ่ถอนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนดอายุโครงการได้ โดยส่วนใหญ่แล้วอายุโครงการของกองทุนรวมในประเทศไทย จะมีกำหนด 3 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี และเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ ผู้ถือหน่วยลงทุน บริษัทจัดการอาจนำหน่วยลงทุนของกองทุนปิดไปจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรอง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) หรือจัดให้มีตัวแทนจัดการซื้อขาย (Market Maker)

2. กองทุนเปิด (Open – End Fund) กองทุนรวมที่สามารถเพิ่มหรือลดหน่วยลงทุนได้ ไม่มีกำหนดอายุโครงการ และบริษัทจัดการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน เช่น ทุกวันทุกสัปดาห์ ทุกสองสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกไตรมาส หรือทุกหกเดือน กองทุนเปิดจึงเป็นที่นิยม มากกว่ากองทุนปิด เพราะมีสภาพคล่องมากกว่า

2.4.4.2 กองทุนรวมที่แบ่งตามนโยบายการลงทุน 10 แบบ ตามมาตรฐานของสำนักงาน กสท.

1. กองทุนรวมตราสารแห่งทุน (Equity Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุน โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม บริษัทจัดการต้องรายงานค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนให้สำนักงาน กสท. ทราบทุกรอบระยะเวลาสามเดือน หกเดือน เก้าเดือน และสิบสองเดือนของ

รอบบัญชีกองทุน หากค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนไม่ถึงร้อยละ 65 ในรอบระยะเวลาใด ให้บริษัทจัดการแสดงเหตุผลโดยชัดเจน เพื่อที่สำนักงาน กสท. จะได้นำไปเปิดเผยให้แก่ผู้ลงทุน และผู้ที่สนใจลงทุนทราบต่อไป โดยทั่วไปแล้ว กองทุนรวมตราสารแห่งทุน มีความเสี่ยงสูงกว่า กองทุนรวมที่มีนโยบายลงทุนในตราสารประเภทอื่น จึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยง ได้สูง และควรลงทุนเพื่อหวังผลที่ดีกว่าในระยะยาว

2. กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ (General Fixed Income Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผล โดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน กสท. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ ห้ามมิให้กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ลงทุนหรือ มีไว้ซึ่งตราสารทุนหรือตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน (หุ้นกู้แปลงสภาพ) ยกเว้นแต่สำนักงาน กสท. จะพิจารณาอนุญาต เมื่อมีผู้ให้คำรับรองที่น่าเชื่อถือ ได้ว่าจะเป็นผู้รับซื้อตราสารทุนหลังแปลงสภาพนั้นออกไปจากกองทุน โดยทั่วไปแล้ว กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ มีความเสี่ยงน้อยกว่ากองทุนรวมที่มีนโยบายในตราสารทุน จึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้น้อยกว่า

3. กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ระยะยาว (Long – Term Fixed Income Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือ การหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน กสท. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภท ดังกล่าวลงทุนได้ โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงพอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน (Portfolio Duration) ในขณะใดขณะหนึ่งของกองทุนรวมนั้นมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไป พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน หมายถึง อายุถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินที่ได้รับจากทรัพย์สินของกองทุนรวม พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน มากกว่าหนึ่งปี มีความหมายโดยทั่วไปว่า ทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนและมีอายุเฉลี่ยมากกว่า หนึ่งปี เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงต่ำ และสามารถลงทุนระยะยาวได้

4. กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ระยะสั้น (Short – Term Fixed Income Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝาก หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือ การหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน กสท. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภท ดังกล่าวลงทุนได้ โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรง พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน ในขณะใดขณะหนึ่ง ของกองทุนรวมนั้นไม่เกินหนึ่งปี พอร์ตโฟริโอ ดูเรชัน ต่ำกว่าหนึ่งปี มีความหมายโดยทั่วไปว่า ทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนและมีไว้ มีอายุเฉลี่ยน้อยกว่าหนึ่งปี เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุน ระยะสั้น และต้องการความเสี่ยงต่ำ

5. กองทุนรวมผสม (Balanced Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนใน หรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน กสท. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรง อัตราส่วนการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนในขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินร้อยละ 65 และ

ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม กองทุนผสมลงทุนในตราสารได้ทุนประเภทผู้จัดการกองทุนสามารถแสวงหาโอกาสลงทุนที่ดีกว่า ได้ทั้งในตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ แต่เป็นการจัดสรรเงินลงทุนประเภทสมดุล เพราะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับ Ceiling และ Floor ในการลงทุนในตราสารทุนกองทุนผสม เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง

6. กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน กสท. กำหนด หรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ ทั้งนี้ การลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นดังกล่าวขึ้นกับการตัดสินใจลงทุนของผู้จัดการกองทุนรวมตามความเหมาะสมและสภาพการณ์ในแต่ละขณะ กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นสามารถลงทุนในตราสารทุกประเภท เช่นเดียวกับกับกองทุนรวมผสม แต่ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับ Ceiling และ Floor ในการลงทุนตราสารทุนแต่อย่างใด การจัดสรรเงินลงทุนของกองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นระหว่างตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ จึงอยู่กับดุลพินิจของผู้จัดการกองทุน กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง

7. กองทุนรวมหน่วยลงทุน (Fund Of Funds) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม เนื่องจากกองทุนรวมมีข้อดีหลายประการ ที่สำคัญคือ มีการกระจายการลงทุน ความเสี่ยงจึงลดลง ทั้งยังมีต้นทุนเฉลี่ยต่ำ กองทุนรวมหน่วยลงทุนจึงรับเอาข้อได้เปรียบดังกล่าวมา นอกจากนั้นแล้ว กองทุนรวมหน่วยลงทุนยังกระจายการลงทุนไปในหลายกองทุนรวมภายใต้การจัดการของหลายผู้จัดการกองทุนและหลายบริษัทจัดการ จึงเป็นการกระจายความเสี่ยงที่กว้างขวางกว่า ข้อเสียของกองทุนรวมหน่วยลงทุนอยู่ที่มีค่าธรรมเนียมในการจัดการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซ้ำซ้อน

8. กองทุนรวมใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุน และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุน โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม การลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น มีความเสี่ยงสูง กองทุนประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงสูงมาก

9. กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ (Sector Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนของบริษัทที่มีธุรกิจหลักประเภทเดียวกันตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ มีการลงทุนกระจุกตัว จึงมีความเสี่ยงสูงกว่ากองทุนรวมตราสารแห่งทุนโดยทั่วไป

10. กองทุนรวมตลาดเงิน (Money Market Fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารหนี้ที่มีคุณภาพและมีกำหนดชำระเงินต้นเมื่อทวงถามหรือมีอายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี กองทุนรวมตลาดเงิน มีนโยบายการลงทุนที่คล้ายคลึงกับ กองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งระยะสั้น มีความเสี่ยงต่ำสุด เหมาะสำหรับการลงทุน ระยะสั้นของผู้ลงทุนที่ไม่ต้องการความเสี่ยง

2.4.5 ลักษณะการดำเนินธุรกิจการจัดการกองทุนรวมในประเทศไทย

ในประเทศไทยการดำเนินงานของธุรกิจกองทุนรวม แบ่งได้เป็น 2 ช่วงใหญ่ ๆ คือ ช่วงก่อน และช่วงหลัง พรบ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีเงื่อนไขและวิธีการดำเนินงานของบริษัทจัดการที่แตกต่างกัน

โครงสร้างของกองทุนรวมในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างคล้าย ๆ กัน โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

1. บริษัทจัดการ มีหน้าที่ดังนี้

1.1 จัดตั้งกองทุนดำเนินการขออนุญาตทางราชการการระดมเงินทุน โดยออกหน่วยลงทุน เพื่อจำหน่ายแก่ประชาชน ตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน

1.2 เป็นนายทะเบียนกองทุน ทำการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย สถานะเศรษฐกิจ การเงิน การเมืองอุตสาหกรรม และหลักทรัพย์ เพื่อการตัดสินใจลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 บริหารกองทุนให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด ภายใต้ความเสี่ยงเหมาะสมตามข้อกำหนดของกองทุนและกฎหมาย

1.4 จัดทำบัญชี

1.5 นำส่งทรัพย์สินของกองทุนให้ผู้ดูแลผลประโยชน์เก็บรักษา

1.6 ประกาศมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน ให้ผู้ถือหน่วยลงทุนทราบเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน รายปี

1.7 จ่ายเงินปันผลในอัตราที่เหมาะสม

1.8 จัดทำรายงานสถานะกองทุนเสนอต่อผู้ดูแลผลประโยชน์และ กสท.

1.9 จัดทำผู้ชำระบัญชีกองทุน เมื่อครบอายุกองทุน เพื่อคืนเงินแก่ผู้ลงทุน

1.10 ดำเนินการอื่นใดแทนกองทุนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (ค่าธรรมเนียมของบริษัทจัดการ ประมาณปีละ 0.9 ถึง 1% ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน โดยคำนวณเป็นรายสัปดาห์ และเก็บเป็นรายเดือน)

1.11 เมื่อชำระบัญชีเสร็จสิ้น ให้ผู้ชำระบัญชีขอจดทะเบียนเลิกกองทุนร่วมกับสำนักงาน

2. ผู้ดูแลผลประโยชน์ ทำหน้าที่ดังนี้

2.1 เก็บรักษาสินทรัพย์ของกองทุนไว้ โดยแยกเด็ดขาดจากสินทรัพย์ของผู้ดูแลประโยชน์เอง

2.2 ควบคุมการทำงานของบริษัทจัดการให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อบังคับของกองทุน

2.3 หากบริษัทจัดการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม หรือทำผิดกฎหมาย หรือทำผิดข้อบังคับกองทุน ผู้ดูแลผลประโยชน์จะต้องรายงาน กตต.

2.4 ดำเนินการฟ้องร้องบริษัทจัดการ ถ้าทำให้กองทุนเสียหาย (ค่าธรรมเนียมประมาณ 0.1% ต่อปี ของมูลค่าสินทรัพย์ของกองทุน โดยคำนวณเป็นรายสัปดาห์ และเรียกเก็บเป็นรายเดือน)

3. ผู้ถือหุ้นรายลงทุน

4. ผู้สอบบัญชี

5. ที่ปรึกษากองทุนรวม บริษัทสามารถกำหนดให้มีหรือไม่มีก็ได้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดรายละเอียดในแหล่งลงทุน โดยสถาบันจะเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่บริษัทต่าง ๆ นำไปขยายกิจการได้จากการที่นำเงินออมที่ระดมไปลงทุนในหุ้นของบริษัทนั้น ๆ

6. การดำเนินงานของกองทุนรวมไม่สร้างความผันผวนต่อราคาตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากกองทุนสามารถทยอยการลงทุนได้ภายใน 1 – 2 ปี โดยไม่ต้องลงทุนทันที โดยปกติแล้วเป็นการลงทุนระยะยาว นอกจากนี้การซื้อขายของกองทุนรวมสามารถทำโดยการซื้อขายในปริมาณมากได้โดยไม่กระทบราคาของหลักทรัพย์นั้น

7. กองทุนต่างประเทศ เป็นแหล่งเงินทุนที่หวังผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลและการเพิ่มมูลค่าระยะยาว เงินทุนนี้จะนำไปลงทุนในกิจการต่าง ๆ ที่อยู่ในหรือนอกตลาดหลักทรัพย์ได้ ดังนั้นจึงเป็นแหล่งเงินทุนของธุรกิจนั้น ๆ ในการเพิ่มทุนเพื่อการขยายกิจการสนับสนุนให้บริษัทต่าง ๆ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

8. การเข้ามาของกองทุนต่างประเทศ มีผลโดยตรงในด้านการนำเม็ดเงินเข้ามาลงทุน และมีผลทางอ้อมด้านจิตวิทยา ที่ทำให้ผู้ลงทุนในประเทศมีความมั่นใจ ซึ่งเท่ากับช่วยสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพของตลาดหลักทรัพย์

9. โดยที่กองทุนส่วนใหญ่เป็นรูปแบบของกองทุนปิด จึงมีผลดีต่อประเทศและตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากไม่มีการขายคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนดอายุกองทุน แรงกดดันในการขายหลักทรัพย์จึงไม่มี

2.4.6 บทบาทและประโยชน์ของกองทุนรวมต่อประเทศโดยส่วนรวม

1. ในภาวะที่ประเทศมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงความต้องการใช้เงินเพื่อพัฒนาจึงมาก ดังนั้น กองทุนรวมจึงเป็นแหล่งระดมเงินทุนในการนำมาพัฒนาประเทศ นับได้ว่ามีส่วนช่วยในการปิดช่องว่างการขาดแคลนเงินออมในประเทศได้เป็นอย่างดี
2. การระดมเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกองทุนรวมต่างประเทศ ถือเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว ที่ไม่มีต้นทุนเมื่อเปรียบเทียบกับการกู้ยืมเงิน นอกจากนี้รัฐยังมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่จ่ายจากการที่กองทุนทำการจ่ายเงินปันผลออกไป ในอัตราร้อยละ 10
3. ไม่มีความเสี่ยงต่อการผันแปรของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับการกู้ยืมเงินต่างประเทศ
4. รัฐบาลไม่จำเป็นต้องค้ำประกัน ดังเช่นในกรณีของการกู้เงิน
5. เป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่าการให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มาเปิดสาขาในประเทศไทยเพราะธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศส่วนใหญ่จะระดมเงินออมในประเทศ แต่กองทุนต่างประเทศระดมเงินออมจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย
6. การเข้ามาของเงินลงทุนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศทางกองทุนรวม ผู้ลงทุนไม่มีสิทธิออกเสียงใดในธุรกิจต่าง ๆ ดังนั้นจึงสามารถสร้างความมั่นใจให้แก่ธุรกิจได้ว่าจะไม่เป็นการควบรวมกิจการของตน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้หากเป็นการลงทุนโดยตรงหรือแฝงมาในรูปแบบอื่น ๆ
7. บริษัทต่าง ๆ ชักชวนกันเข้ามาทำการถือหุ้น เพราะเป็นผู้ถือหุ้นที่ดำเนินการภายใต้หลักการที่เชื่อถือได้
8. กรณีที่จัดตั้งกองทุนรวมต่างประเทศ ก่อตั้งบนความร่วมมือของสถาบันที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจะได้การถ่ายทอดเทคนิคการบริหาร การจัดการ มีผลดีต่อการพัฒนาบุคลากรของไทย
9. การลงทุนของกองทุนรวมในกิจการต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจการใหม่ ๆ เท่ากับเป็นการขยายฐานธุรกิจนั้น ๆ ให้มีการเพิ่มกำลังการผลิตและบริการ และส่งผลต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจไทย
10. การที่รัฐบาลให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่มทุน ในขณะที่สภาพหุ้นของกิจการธนาคารพาณิชย์มีอุปทานในตลาดมากอยู่แล้ว เมื่อเทียบกับอุปสงค์ที่มีน้อย หากเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ดังนั้นหากมีการบังคับให้มีการเพิ่มทุนและไม่มีกองทุนที่อยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทยเข้ามารองรับ จะมีผลกระทบต่อระบบธนาคารพาณิชย์
11. กรณีของกองทุนรวมต่างประเทศ การนำเงินเข้ามาในตลาดหลักทรัพย์ เงินส่วนที่เหลือได้นำไปฝากไว้กับสถาบันการเงินต่าง ๆ ในเทศ ช่วยไม่ให้เกิดเงินตั้งตัวและอัตราดอกเบี้ยสูงซึ่งจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

12. ตามที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายการถือครองจากภาครัฐบาลสู่ภาคเอกชนของ รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อรัฐวิสาหกิจกระจายการถือหุ้น จึงต้องมีกองทุนต่างประเทศขนาดใหญ่ มารองรับ และก่อให้เกิดอุปทานที่มีมากขึ้นไป

13. เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความมั่นใจในด้านจิตวิทยาให้กับผู้ร่วมลงทุนในประเทศ

14. กรณีกองทุนรวมต่างประเทศก่อนเปิดจำหน่ายจะมีการจัดทำประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับกองทุนและประเทศไทยให้ทั่วโลกรู้จักและสนใจที่จะลงทุนเพิ่มขึ้น

2.4.7 ผลตอบแทนและความเสี่ยงที่ได้รับจากการลงทุนในตราสารต่าง ๆ

ผลตอบแทนที่จะได้จากการลงทุนส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผลและ ส่วนต่างของราคาซื้อขายตราสาร หากเป็นการลงทุนในกลุ่มของตราสารหนี้ผู้ลงทุนจะอยู่ในฐานะ เป็นเจ้าหนี้ของผู้ออกสาร โดยจะได้รับผลตอบแทนการลงทุนในรูปแบบของดอกเบี้ย หากเป็น การลงทุนในกลุ่มตราสารผู้ลงทุนจะอยู่ในฐานะเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น โดยจะได้รับ ผลตอบแทนในรูปแบบของเงินปันผล และโดยปกติแล้วตราสารทุนจะให้ผลตอบแทนและความเสี่ยง มากกว่าตราสารหนี้ และตราสารหนี้ที่มีอายุยาว ๆ จะมีความเสี่ยงมากกว่าตราสารหนี้ที่มีอายุสั้น ทั้งนี้ความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนตราสารต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้ (สมาคมบริษัท จัดการลงทุน. 2558)

1. ความเสี่ยงจากการดำเนินงานของผู้ออกสาร (Credit Risk) หรือความเสี่ยงจาก การที่ผู้ออกสารไม่ชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย การลงทุนในตราสารหนี้เปรียบเสมือนการปล่อยกู้ หากผู้ออกตราสารหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยหรือใช้คืนเงินต้นภายในระยะเวลา ที่กำหนดแล้ว มูลค่าของตราสารหนี้นั้นก็อาจกลายเป็นศูนย์ ก็จะเหมือนกับการเก็บหนี้ไม่ได้นั่นเอง

2. ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาตราสาร (Market Risk) คือ ความเสี่ยงที่ เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของภาวะตลาด ทำให้ราคาของตราสารมีมูลค่าเปลี่ยนแปลงไป สามารถ แบ่งตลาดออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ตลาดตราสารทุน (Equity) ความผันผวนของราคาตลาดซึ่งอาจเกิดจาก การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เช่น การยุบสภา การเลือกตั้งใหม่ หรือการเกิดสงคราม เป็นต้น ก็อาจส่งผลกระทบต่อปัจจัยพื้นฐาน ของราคาหุ้นหรือปัจจัยทางจิตวิทยาในการคาดการณ์ภาวะตลาดหุ้น ทำให้ราคาซื้อขายหุ้น เปลี่ยนแปลงไป

2.2 ตลาดตราสารหนี้ (Debt) ความเสี่ยงด้านความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) มักจะมีผลกระทบต่อราคาซื้อขายตราหนี้ในลักษณะความสัมพันธ์ที่ ตรงกันข้าม เช่น หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ราคาซื้อขายตราหนี้ก็จะลดลง และหากอัตราดอกเบี้ย ลดต่ำลง ราคาตราสารหนี้ก็จะสูงขึ้น ตัวอย่างเช่น ซื้อพันธบัตรรัฐบาลอายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ย

ร้อยละ 4.25 ต่อปี มูลค่า 10,000 บาท ซึ่งการที่เข้าใจว่าทุนในพันธบัตรไม่มีความเสี่ยงนั้นอาจเป็นความเข้าใจที่ยังไม่สมบูรณ์นัก แม้พันธบัตรรัฐบาลอาจถือได้ว่าไม่มีความเสี่ยงจากการไม่ชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย (No Credit Risk) แต่ในกรณีที่ซื้อพันธบัตรรัฐบาลไปแล้วประมาณ 6 เดือน อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดได้ปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 6 เท่ากับว่า เสียโอกาสที่จะได้รับดอกเบี้ยร้อยละ 6 นั้น โดยได้รับอัตราดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 4.25 ต่อไปจนกว่าพันธบัตรดังกล่าวจะครบกำหนด หากต้องการขายพันธบัตรรัฐบาลที่มีอยู่ซึ่งได้ลงทุนไป 10,000 บาท เพื่อเอาเงินไปฝากธนาคารให้ได้รับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ก็จะไม่สามารถหาผู้มาซื้อพันธบัตรได้ในราคาที่ลงทุนไปคือ 10,000 บาท จึงต้องขายในราคาที่ต่ำลงมา เช่น 9,300 บาท เหตุการณ์ดังกล่าวก็คือความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยนั่นเอง ซึ่งสรุปได้ว่า ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดจะมีผลกระทบโดยตรงต่อราคาของตราสารหนี้ หากอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดจะมีผลกระทบโดยตรงต่อราคาของตราสารหนี้ หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นราคาตราสารหนี้ก็จะปรับตัวต่ำลง และในทางกลับกันหากอัตราดอกเบี้ยต่ำลงราคาตราสารหนี้ก็จะปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะมีผลกระทบมากขึ้น หากลงทุนในตราสารหนี้ที่มีระยะเวลาครบกำหนดยาว ๆ และให้อัตราดอกเบี้ยต่ำ ๆ ซึ่งในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดมีความผันผวนก็จะส่งผลให้ราคาของตราสารหนี้ มีความผันผวน

3. ความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องของตัวตราสาร (Liquidity Risk) หรือความเสี่ยงจากการที่ไม่สามารถขายตราสารได้ทันทีในราคาที่เป็นธรรมและเหมาะสม นั่นคือบริษัทจัดการไม่สามารถขายตราสารในจังหวะเวลาที่เหมาะสม หรือหากต้องการจะซื้อขายจริง ก็ต้องมีการเพิ่มหรือลดราคา เพื่อดึงดูดให้มีการตกลงซื้อขายเกิดขึ้น

4. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการที่ผลตอบแทนที่ได้รับต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากค่าของเงินลดลง ทำให้อำนาจในการซื้อลดลง หลายคนอาจเข้าใจว่าการฝากเงินกับธนาคารในขณะที่รัฐบาลให้ค้ำประกันทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยทุกบาททุกสตางค์ หรือการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ไม่มีความเสี่ยงเป็นความเข้าใจที่ผิดเพราะการลงทุนทุกประเภทมีความเสี่ยง แม้การฝากเงินหรือซื้อพันธบัตรก็อาจต้องเผชิญกับความเสี่ยงกับการที่ได้รับผลตอบแทนต่ำไม่คุ้มกับอัตราเงินเฟ้อ (Inflation) ได้

2.5 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

2.5.1 ความหมายและที่มาของกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund) หรือ LTF เป็นกองทุนรวมแบบพิเศษที่ให้สิทธิผู้ลงทุนนำเงินลงทุนในแต่ละปีมาใช้ลดหย่อนภาษีได้ กองทุนรวมหุ้นระยะยาวมาจากแผนพัฒนาตลาดหุ้นไทยที่มีเป้าหมายเพิ่มจำนวนผู้ลงทุนสถาบันในประเทศ เพราะเชื่อว่าหาก

ต้องการให้ตลาดหุ้นของไทยมีเสถียรภาพมากขึ้น จำเป็นต้องมีสัดส่วนผู้ลงทุนสถาบันในประเทศที่มีคุณภาพ ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “กองทุนรวม” มากกว่าปัจจุบัน จึงจะทำให้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทยไม่ผันผวนตามแรงซื้อขายของนักลงทุนต่างประเทศและนักลงทุนรายย่อยมากเกินไป และทำให้เกิดเสถียรภาพในระบบตลาดทุนไทยในที่สุด

ด้วยเหตุนี้มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2547 จึงกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนรวมหุ้นระยะยาวขึ้น โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ลงทุน เพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

2.5.2 ประเภทของกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

1. แบ่งตามสัดส่วนการลงทุน สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.1 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่ลงทุนในหุ้นเต็มรูปแบบกองทุนหุ้น กองทุนกลุ่มนี้ผู้จัดการกองทุนจะบริหารกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของตนเหมือนกับกองทุนหุ้นและลงทุนเต็มทีในหุ้น เพื่อสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ลงทุนมากที่สุดภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

1.2 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่ลงทุนในหุ้นบางส่วนและกำหนดสัดส่วนไว้ชัดเจน กองทุนรวมหุ้นระยะยาวในกลุ่มนี้จะมีความเสี่ยงน้อยกว่ากลุ่มแรก เพราะเงินที่มีจะถูกนำไปลงทุนในหุ้นเพียงบางส่วนและบอกให้ผู้ลงทุนรู้ว่าจะลงทุนกี่เปอร์เซ็นต์ เช่น ลงทุนในหุ้นเพียง 70% อีก 30% ลงทุนในตราสารหนี้ ทำให้มีความผันผวนน้อยกว่า ทั้งขาขึ้นและขาลง เหมาะสำหรับผู้ต้องการลงทุนในระดับที่ต่ำกว่ากองทุนทั่วไป แต่ยอมรับโอกาสที่จะได้ผลตอบแทนน้อยลงได้

1.3 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่ลงทุนในหุ้นเพียงบางส่วนแต่ไม่กำหนดสัดส่วนที่ชัดเจน กองทุนรวมหุ้นระยะยาวกลุ่มนี้จะคล้ายกับกลุ่มที่ 2 คือ เงินที่มีในกองทุนจะลงทุนในหุ้นเพียงบางส่วนแต่ไม่ชัดเจนว่าเท่าไร กองทุนรวมหุ้นระยะยาวนี้มีความเสี่ยงน้อยกว่ากลุ่มแรก กลุ่มนี้จะมีเป้าหมายในการดูแลรักษาเงินต้นของผู้ลงทุนไม่ให้ขาดทุนมากกว่ามุ่งหาผลตอบแทนเหมาะสมสำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการให้เงินต้นไม่ขาดทุนมากกว่าเน้นเรื่องผลตอบแทน

2. แบ่งตามนโยบายการจ่ายปันผล สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่มีนโยบายการจ่ายปันผล กลุ่มนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ยากได้กำไรคืนบ้างระหว่างการลงทุน แต่เงินปันผลที่ได้จะต้องเสียภาษี

2.2 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่ไม่มีนโยบายจ่ายปันผล กลุ่มนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ไม่ต้องการเสียผลประโยชน์จากภาษีเงินปันผล โดยยอมที่จะไม่รับผลตอบแทนคืนระหว่างลงทุน

3. แบ่งตามนโยบายการลงทุน สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่บริหารเชิงรุก ผู้จัดการกองทุนจะเน้นบริหารให้ได้ผลตอบแทนเต็มที่ มีเป้าหมายในการสร้างผลตอบแทนให้สูงที่สุด ภายใต้ความเสี่ยงที่ประเมิน

แล้วยอมรับได้ เหมาะสำหรับผู้ต้องการลงทุนในหุ้นที่เชื่อในความสามารถการคัดเลือกหุ้นของผู้จัดการกองทุน

3.2 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่บริหารเชิงรับ หรือกองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่เป็นกองทุนรวมดัชนี ผู้จัดการกองทุนจะบริหารกองทุนรวมหุ้นระยะยาวให้ได้ผลตอบแทนขึ้นลงตามการขึ้นลงของดัชนีอ้างอิง เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่เชื่อว่าผลตอบแทนของดัชนีอ้างอิงจะเพิ่มขึ้นในระยะเวลาที่ลงทุน โดยไม่ต้องเกี่ยวกับการบริหารและการเลือกหุ้นของผู้จัดการกองทุน

2.5.3 เงื่อนไขการลงทุนของกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

1. ไม่กำหนดจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำ
2. ลงทุนขึ้นสูงในแต่ละปีภาษีไม่เกิน 15% ของเงินได้ และไม่เกิน 500,000 บาท
3. สามารถนำเงินลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่จ่ายจริง ในอัตราที่กฎหมายกำหนดมาหักออกจากเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย ซึ่งจะช่วยให้เสียภาษีเงินได้น้อยลง
4. ถือหน่วยลงทุนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีปฏิทิน
5. ไม่จำเป็นต้องลงทุนต่อเนื่อง ในระหว่างปีเลือกลงทุนก็ครั้งก็ได้ และไม่จำเป็นต้องลงทุนเท่ากันในแต่ละปี
6. หากขายคืนหน่วยลงทุนก่อนระยะเวลา 5 ปีปฏิทินจะต้องชำระคืนภาษีที่ได้รับลดหย่อนมาแล้ว พร้อมด้วยเงินเพิ่ม และต้องนำกำไร (ถ้ามี) ไปรวมกับเงินได้อื่น ๆ เพื่อชำระภาษีด้วย
7. ไม่ควรลงทุนในจำนวนเกินกว่าที่ได้รับสิทธิลดหย่อน ผู้ลงทุนต้องรับภาระภาษีหากขายในจำนวนนี้แล้วมีกำไร ไม่ว่าจะขายเมื่อใดก็ตาม

2.5.4 การผิดเงื่อนไขการลงทุน

ผู้ลงทุนจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอีกต่อไป และต้องดำเนินการดังนี้ (สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558)

1. ต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับยกเว้นไป เฉพาะยอดเงินลงทุนที่ขายคืนพร้อมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน โดยนับตั้งแต่เดือนเมษายนของปีที่ผู้ลงทุนขอยกเว้นภาษีจนถึงเดือนที่มีการยื่นคืนเงินภาษี ดังนั้นผู้ลงทุนจึงควรยื่นขอคืนเงินภาษีพร้อมเงินเพิ่มทันทีที่มีการทำผิดเงื่อนไขการลงทุน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงรอบชำระภาษีตามปกติ
2. ต้องจ่ายภาษีของกำไรส่วนเกิน (Capital Gain) โดยนำกำไรที่ได้รับจากการขายคืนไปรวมเป็น เงินได้ของปีที่ขายคืนเพื่อเสียภาษีเงินได้ ซึ่งในทางปฏิบัติเมื่อผู้ลงทุนขายคืนบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะหักภาษี ณ ที่จ่าย 3% ของกำไรส่วนเกินไว้ก่อน

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุริพร สีสนิท (2553) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้ำ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้ำ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ลูกค้ำของกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 405 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน จากการเก็บตัวอย่างแบบสอบถามพบว่า ลูกค้ำส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 40 – 49 ปี ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงสุด 10% และมีประสบการณ์ลงทุน 1 – 5 ปี ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ทำให้บุคคลมีแนวโน้มในการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวแบ่งเป็น ปัจจัยภายในโดยรวม และปัจจัยภายนอกโดยรวม ซึ่งจากการศึกษาพบว่าในอนาคตมีผู้บริโภคมีแนวโน้มจะลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวเพิ่มมากขึ้น โดยจะลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ต “E-Trade” ที่เปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมงที่สามารถอำนวยความสะดวกได้ตลอด ช่วงที่ลงทุนจะลงทุนในไตรมาสที่สี่ ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม และมีแนวโน้มจะแนะนำให้ผู้อื่นร่วมลงทุนด้วย

สุรชัย บุญทด (2555) ทำการศึกษาถึงปัจจัยทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวในประเทศไทย เปรียบเทียบพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวในประเทศไทย จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวในประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่นำมาใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ T-Test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยทางจิตวิทยาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง และปัจจัยทางจิตวิทยามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการลงทุนใน

กองทุนรวมหุ้นระยะยาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจูงใจ และด้านการรับรู้และเรียนรู้ ตามลำดับ

รุ่งนิภาพร จำปา (2557) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาระดับกระบวนการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด กลุ่มตัวอย่าง คือ นักลงทุนรายย่อยที่ลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว กับ บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ผลการวิจัยพบว่า ระดับกระบวนการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด ได้แก่ ความเสี่ยง และขนาดของกองทุน โดยตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายความผันแปรของกระบวนการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด ได้ร้อยละ 59.9

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source Of Data) เป็นการเก็บข้อมูลในส่วนของพฤติกรรมในการลงทุนและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างที่เคยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source Of Data) เป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว นโยบายการลงทุนของแต่ละกองทุน นโยบายภาครัฐ ผลตอบแทน ราคาหน่วยลงทุน ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยครั้งนี้

3.2 เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

3.3 ประชากรและขนาดตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ที่มาใช้บริการสถาบันการเงินตามห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้สูตร W.G. Cochran (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2552 : 46) เพื่อคำนวณหาขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e แทน สัดส่วนความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้น

Z แทน ค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน (Z score) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 คือ $\alpha = 0.05$ หรือ $1 - \alpha/2$ การเปิดค่า $Z = 0.975$ ได้ค่าที่ 1.96

P แทน สัดส่วนของประชากรในการสนใจงานวิจัยนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.50

Q แทน สัดส่วนของประชากรที่ไม่สนใจการศึกษางานวิจัย = $1 - p$

จะได้
$$n = \frac{(0.50)(1 - 0.50)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

= 384.6

จากการคำนวณได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยเท่ากับ 385 คน

3.4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง จะใช้หลักการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Sampling) โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกเขตพื้นที่ที่จะเก็บตัวอย่างด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวนเขตทั้งหมด 50 เขต จึงเจาะจงเลือกมา 5 เขต คิดเป็นร้อยละ 10 ของเขตทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากเขตที่จะเป็นตัวอย่างจำนวน 5 เขต ได้เขตดังต่อไปนี้

1. เขตจตุจักร
2. เขตดินแดง
3. เขตบางกะปิ
4. เขตบางนา
5. เขตประเวศ

ขั้นตอนที่ 3 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ และมีสถาบันการเงินรวมตัวกันจำนวนมาก จึงสามารถเก็บแบบสอบถามได้โดยแบ่งตามเขตพื้นที่ที่มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และมีสถาบันการเงินตั้งอยู่จำนวนมาก (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 เขตพื้นที่ที่มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และมีสถาบันการเงินตั้งอยู่จำนวนมาก

เขต	ห้างสรรพสินค้า
จตุจักร	เซ็นทรัล สาขาลาดพร้าว
ดินแดง	เซ็นทรัล สาขาแกรนด์ พระราม 9
บางกะปิ	เดอะมอลล์ สาขาบางกะปิ
บางนา	เซ็นทรัล สาขาบางนา
ประเวศ	ซีคอนสแควร์ ถ.ศรีนครินทร์

ขั้นตอนที่ 4 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) จากขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 385 คน เลือกตัวอย่างจากประชากรในเขตตัวอย่างที่สุ่มเขตละ 77 คน เพื่อให้ตรงกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่ที่มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และมีสถาบันการเงินตั้งอยู่จำนวนมาก

เขต	ห้างสรรพสินค้า	จำนวนตัวอย่าง (คน)
จตุจักร	เซ็นทรัล สาขาลาดพร้าว	77
ดินแดง	เซ็นทรัล สาขาแกรนด์ พระราม 9	77
บางกะปิ	เดอะ มอลล์ สาขาบางกะปิ	77
บางนา	เซ็นทรัล สาขาบางนา	77
ประเวศ	ซีคอนสแควร์	77
รวม		385

ขั้นตอนที่ 5 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากผู้ที่เคยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว และยินดีตอบแบบสอบถาม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจำนวน 385 ชุด ทำการวิเคราะห์โดยวิธีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของตัวแปร นำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมอธิบาย

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของตัวแปร นำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมอธิบาย

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลระดับความสำคัญด้วยวิธีวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้วัดออกเป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มาก
คะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	น้อย
คะแนน	1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายโดยแบ่งระดับความสำคัญด้วยการหาช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น โดยใช้วิธีการคำนวณหาช่วงกว้างระหว่างชั้น ตามหลักการค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ซึ่งสามารถนำค่าเฉลี่ยของแต่ละอันตรภาคชั้น มาแปลความหมายได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	เท่ากับ	สำคัญระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	เท่ากับ	สำคัญระดับน้อย

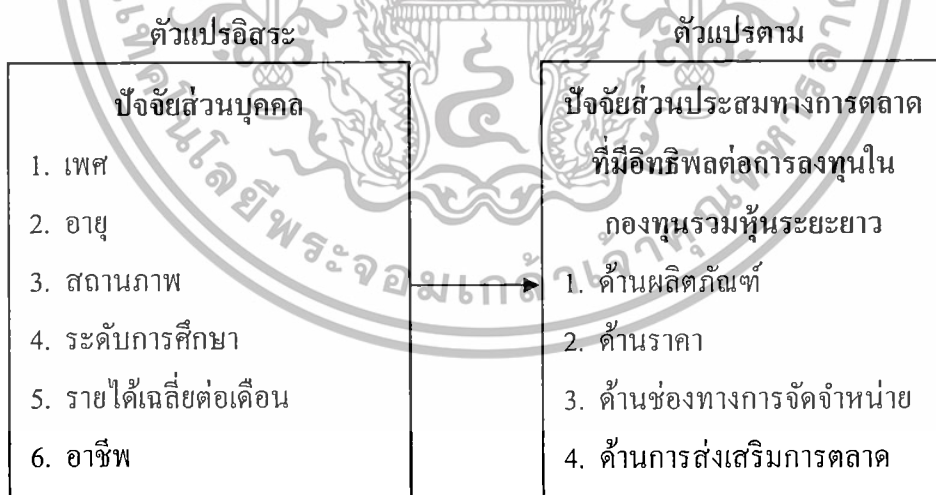
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	เท่ากับ	สำคัญระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	เท่ากับ	สำคัญระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	เท่ากับ	สำคัญระดับมากที่สุด

จากนั้นนำมาจัดลำดับระดับความสำคัญ นำเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมอธิบาย

ส่วนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi – Square) เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ คือ การเปรียบเทียบระดับนัยสำคัญที่ต้องการ ถ้าค่า Sig. ที่ได้จากโปรแกรมสำเร็จรูปมากกว่าหรือเท่ากับค่าอัลฟาที่กำหนดคือ 0.05 จะถือว่ายอมรับสมมติฐาน หมายถึง ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม แต่ถ้าค่าที่คำนวณได้น้อยกว่าค่าอัลฟาที่กำหนด คือ 0.05 จะปฏิเสธสมมติฐาน หมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม แล้วนำเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมอธิบาย

3.6 กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย (ภาพที่ 3.1)

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน โดยแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ส่วนที่ 3 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

4.1.1 เพศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 และเป็นเพศชาย จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 เนื่องจากโดยสัดส่วนพื้นฐานของลักษณะประชากรศาสตร์ของไทย (Demographic) จะเห็นได้ว่ามีสัดส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีโอกาสพบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	265	68.8
ชาย	125	31.2
รวม	385	100.0

4.1.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ถัดมา คือ ช่วงอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	8	2.1
20 – 30 ปี	211	54.8
31 – 40 ปี	52	13.5
41 – 50 ปี	62	16.1
51 – 60 ปี	46	11.9
มากกว่า 60 ปี	6	1.6
รวม	385	100.0

4.1.3 สถานภาพ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 รองลงมา คือ สถานภาพสมรส จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	251	65.2
สมรส	134	34.8
รวม	385	100.0

4.1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	10.1
ปริญญาตรี	252	65.5
ปริญญาโท	91	23.6
ปริญญาเอก	3	0.8
รวม	385	100.0

4.1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,000 – 30,000 บาท จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 รองลงมา คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 20,000 บาท	84	21.8
20,000 – 30,000 บาท	124	32.2
30,001 – 40,000 บาท	80	20.8
40,001 – 50,000 บาท	55	14.3
มากกว่า 50,000 บาท	42	10.9
รวม	385	100.0

4.1.6 อาชีพ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 63.4 ซึ่งสอดคล้องกับระดับการศึกษา รวมทั้งเป็นกลุ่มที่มีรายได้ประจำ มีหน้าที่การงานมั่นคง และเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของนักการตลาดในปัจจุบัน (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงานบริษัทเอกชน	244	63.4
ธุรกิจส่วนตัว	52	13.5
ข้าราชการ	52	13.5
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	29	7.5
พ่อบ้าน, แม่บ้าน	8	2.1
รวม	385	100.0

4.1.7 ระยะเวลาในการทำงานโดยรวมตั้งแต่เริ่มทำงาน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการทำงาน 3–10 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมา คือ น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และถัดมา คือ 21–30 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการทำงานโดยรวมตั้งแต่เริ่มทำงาน

ระยะเวลาในการทำงาน โดยรวมตั้งแต่เริ่มทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ปี	88	22.9
3 – 10 ปี	161	41.8
11 – 20 ปี	55	14.3
21 – 30 ปี	56	14.5
31 – 40 ปี	21	5.5
มากกว่า 40 ปี	4	1.0
รวม	385	100.0

4.1.8 รูปแบบการออมหรือการลงทุน

จากการศึกษารูปแบบการออมหรือการลงทุน พบว่า เมื่อเทียบสัดส่วนของแหล่งการลงทุน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว คิดเป็นร้อยละ 33.4 รองลงมา คือ ลงทุนฝากเงินที่ธนาคาร/สถาบันการเงิน คิดเป็นร้อยละ 27.4 และถัดมา คือ ลงทุนทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 15.4 (ตารางที่ 4.8)

4.1.9 ประสบการณ์ลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

จากการศึกษาประสบการณ์ลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาวน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา คือ ลงทุน 1–5 ปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 และถัดมา คือ ลงทุน 6–10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการออมหรือการลงทุน

(N = 385)

รูปแบบการออมหรือการลงทุน	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
กองทุนรวมหุ้นระยะยาว	385	33.4
ฝากเงินที่ธนาคาร/สถาบันการเงิน	316	27.4
ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์	178	15.4
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	131	11.4
พันธบัตรรัฐบาล/สลากออมสิน	72	6.2
ซื้อทองคำ/เครื่องประดับ	71	6.2
รวม	1,153	100.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ประสบการณ์ลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	182	47.3
1 – 5 ปี	142	36.9
6 – 10 ปี	44	11.4
มากกว่า 10 ปี	17	4.4
รวม	385	100.0

4.2 พฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

4.2.1 บุคคลในกลุ่มตัวอย่างซื้อกองทุนรวมหุ้นระยะยาวให้

จากการศึกษาพฤติกรรมการซื้อกองทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อกองทุนให้กับตนเอง จำนวน 315 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 68.6 รองลงมา คือ ซื้อกองทุนให้กับบุคคลในครอบครัว จำนวน 120 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 26.2 และถัดมา คือ ซื้อกองทุนให้กับเพื่อน จำนวน 24 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 5.2 (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างซื้อกองทุนรวม
หุ้นระยะยาวให้

(N = 385)

บุคคลที่กลุ่มตัวอย่างซื้อกองทุนให้	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ตนเอง	315	68.6
ครอบครัว	120	26.2
เพื่อน	24	5.2
รวม	459	100.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.2 การเลือกบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

จากการศึกษาการเลือกบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) ที่ซื้อกองทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือก บลจ. กสิกรไทย จำนวน 114 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมา คือ บลจ. กรุงศรีอยุธยา จำนวน 110 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 21.2 และถัดมา คือ บลจ. บัวหลวง จำนวน 105 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 20.3 (ตารางที่ 4.11)

4.2.3 เหตุผลในการซื้อกองทุน

จากการศึกษาเหตุผลในการซื้อกองทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อกองทุนเพื่อสามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวน 282 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมา คือ การออมเงิน จำนวน 265 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 39.3 และถัดมา คือ ผลตอบแทนที่ได้ ไม่ถูกหักภาษีรายได้ จำนวน 105 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 15.5 (ตารางที่ 4.12)

4.2.4 ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการซื้อกองทุน

จากการศึกษาผู้ที่มีอิทธิพลต่อการซื้อกองทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับอิทธิพลต่อการซื้อกองทุนมาจากตนเอง จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมา คือ บุคคลในครอบครัว จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และถัดมา คือ เพื่อน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 (ตารางที่ 4.13)

4.2.5 ช่วงเวลาในการซื้อกองทุน

จากการศึกษาช่วงเวลาในการซื้อกองทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อกองทุนตามสภาวะตลาด จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 รองลงมา คือ ช่วงปลายปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และถัดมา คือ สม่ำเสมอทุกเดือน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเลือกบริษัทหลักทรัพย์
จัดการกองทุน (บลจ.)

(N = 385)

การเลือก บลจ.	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
บลจ. กสิกรไทย	114	22.0
บลจ. กรุงศรีอยุธยา	110	21.2
บลจ. บัวหลวง	105	20.3
บลจ. ไทยพาณิชย์	83	16.0
บลจ. กรุงไทย	64	12.4
บลจ. ทหารไทย	25	4.8
บลจ. ยูโอบี	10	1.9
บลจ. ธนชาติ	3	0.6
บลจ. อเบอร์ดีน	3	0.6
บลจ. ฟิลลิป	1	0.2
รวม	518	100.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลในการซื้อกองทุน

(N = 385)

เหตุผลในการซื้อกองทุน	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
สามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	282	41.8
การออมเงิน	265	39.3
ผลตอบแทนที่ได้ ไม่ถูกหักภาษีรายได้	105	15.5
มีโปรโมชัน ของแถม ของสมนาคุณ	23	3.4
รวม	675	100.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้ที่มีอิทธิพลต่อการซื้อกองทุน

ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการซื้อกองทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตนเอง	214	55.6
บุคคลในครอบครัว	95	24.8
เพื่อน	36	9.4
ที่ปรึกษาทางการเงิน	21	5.5
พนักงานธนาคาร	17	4.4
นักวิเคราะห์การลงทุน	2	0.5
รวม	385	100.0

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลาในการซื้อกองทุน

ช่วงเวลาในการซื้อกองทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตามสภาวะตลาด	173	44.9
ช่วงปลายปี	109	28.3
สม่ำเสมอทุกเดือน	90	23.4
ตามสภาวะทางการเงิน	10	2.6
เมื่อครบกำหนด 5 ปี	3	0.8
รวม	385	100.0

4.2.6 ช่องทางในการซื้อกองทุน

จากการศึกษาช่องทางในการซื้อกองทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อกองทุนผ่าน เคา์เตอร์ธนาคาร จำนวน 275 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 64.7 รองลงมา คือ ผ่านบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน จำนวน 108 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 25.4 และถัดมา คือ ผ่านตู้ ATM จำนวน 42 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 9.9 (ตารางที่ 4.15)

4.2.7 ช่องทางในการชำระค่าหน่วยลงทุน

จากการศึกษาช่องทางในการชำระค่าหน่วยลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกชำระค่าหน่วยลงทุนเป็นเงินสดที่เคา์เตอร์ธนาคาร จำนวน 240 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมา คือ ชำระผ่านบัตรเครดิต จำนวน 81 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 15.8 และถัดมา คือ ชำระโดยการหักบัญชีอัตโนมัติ จำนวน 74 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 14.4 (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่องทางในการซื้อกองทุน

(N = 385)

ช่องทางในการซื้อกองทุน	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
เคาน์เตอร์ธนาคาร	275	64.7
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน	108	25.4
ผ่านตู้ ATM	42	9.9
รวม	425	100.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่องทางในการชำระค่าหน่วยลงทุน

(N = 385)

ช่องทางในการชำระค่าหน่วยลงทุน	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ชำระเงินสดที่เคาน์เตอร์ธนาคาร	240	46.8
ชำระผ่านบัตรเครดิต	81	15.8
ชำระโดยการหักบัญชีอัตโนมัติ	74	14.4
ชำระผ่านตู้ ATM	66	12.9
ชำระผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application	52	10.1
รวม	513	100.0

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวม หุ้นระยะยาว

4.3.1 ด้านผลิตภัณฑ์

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 รายการ ได้แก่ ชื่อเสียงภาพลักษณ์ และความมั่นคงของ บลจ. นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 รายการ ได้แก่ ผลประกอบการย้อนหลังของกองทุน นโยบายการจ่ายเงินปันผลของกองทุน นโยบายการลงทุนและระดับความเสี่ยง ตัวแทนจัดจำหน่าย มีประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ กองทุนมีความเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ที่ทำธุรกรรมด้วยเป็นประจำ

อายุของกองทุน สามารถปรับสมดุลการเปลี่ยนแปลงของกองทุน และความหลากหลายประเภทของกองทุนแต่ละ บลจ. (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ด้านผลิตภัณฑ์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคงของ บลจ.	4.30	0.702	มากที่สุด
ผลประกอบการย้อนหลังของกองทุน	4.13	0.781	มาก
นโยบายการจ่ายเงินปันผลของกองทุน	4.11	0.797	มาก
นโยบายการลงทุนและระดับความเสี่ยง	4.01	0.837	มาก
ตัวแทนจัดจำหน่าย มีประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ	3.90	0.799	มาก
กองทุนมีความเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ที่ทำธุรกรรมด้วยเป็นประจำ	3.84	0.894	มาก
อายุของกองทุน	3.73	0.894	มาก
สามารถปรับสมดุลการเปลี่ยนแปลงของกองทุน	3.71	0.852	มาก
ความหลากหลายประเภทของกองทุนแต่ละ บลจ.	3.66	0.733	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.93	0.810	มาก

4.3.2 ด้านราคา

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยด้านราคาที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 รายการ ได้แก่ ราคาหน่วยลงทุนมีความเหมาะสม เมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ราคาหน่วยลงทุนมิให้เลือกลงทุนหลากหลาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องลงทุนครั้งละมาก ๆ สามารถผ่อนชำระค่าหน่วยลงทุนผ่านบัตรเครดิต และผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมีความมั่นคงมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวม
หุ้นระยะยาว

ด้านราคา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความสำคัญ
ราคาหน่วยลงทุนมีความเหมาะสม เมื่อเทียบกับ ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ	4.13	0.771	มาก
ราคาหน่วยลงทุนมิให้เลือกลงทุนหลากหลาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องลงทุนครั้งละมาก ๆ	4.01	0.792	มาก
สามารถผ่อนชำระค่าหน่วยลงทุนผ่าน บัตรเครดิต	3.60	0.878	มาก
ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมีความมั่นคง มากกว่าการออมในรูปแบบอื่น	3.16	0.775	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.97	0.804	มาก

4.3.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีอิทธิพลต่อ
การลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณา
แต่ละรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 รายการ ได้แก่
สามารถค้นหาข้อมูลกองทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application นอกจากนี้
กลุ่มตัวอย่างยังให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 รายการ ได้แก่ สถานที่ติดต่อซื้อ - ขาย
หน่วยลงทุนเดินทางสะดวก สามารถซื้อ - ขายหน่วยลงทุนที่เคาน์เตอร์ธนาคาร สามารถซื้อ - ขาย
หน่วยลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ช่วงเวลาซื้อ - ขายหน่วยลงทุน สามารถซื้อ - ขายหน่วยลงทุน
ด้วยการตัดบัญชีธนาคาร และสามารถสอบถามข้อมูลกองทุนผ่านทางโทรศัพท์ และกลุ่มตัวอย่างก็
ให้ความสำคัญปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 รายการ ได้แก่ สามารถซื้อ - ขายหน่วยลงทุน
ผ่านทางโทรศัพท์ (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application	4.24	0.753	มากที่สุด
สถานที่ติดต่อซื้อ – ขายหน่วยลงทุนเดินทางสะดวก	4.02	0.802	มาก
สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนที่เคาน์เตอร์ธนาคาร	3.91	0.831	มาก
สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	3.90	0.942	มาก
ช่วงเวลาซื้อ – ขายหน่วยลงทุน	3.88	0.781	มาก
สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนด้วยการตัดบัญชีธนาคาร	3.74	0.827	มาก
สามารถสอบถามข้อมูลกองทุนผ่านทางโทรศัพท์	3.55	0.932	มาก
สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนผ่านทางโทรศัพท์	3.24	0.927	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.81	0.849	มาก

4.3.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 รายการ ได้แก่ การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 รายการ ได้แก่ คำแนะนำและเชิญชวนของตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีความรู้ความเข้าใจกองทุนเป็นอย่างดี การให้ Cash Back เมื่อมียอดซื้อหน่วยลงทุนตามเงื่อนไข ได้รับข้อมูลข่าวสารกองทุนที่ดีเข้าใจง่าย เช่น แผ่นพับ จึงไม่ต้องเสียเวลาค้นหาข้อมูลก่อนการลงทุน การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ มีการจัดกิจกรรมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนในงาน Event ต่าง ๆ เช่น งาน Money Expo, งาน Set In The

City การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารการเงิน และการแจกของสมนาคุณตามเงื่อนไขของ บลจ. (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ด้านการส่งเสริมการตลาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	4.25	0.797	มากที่สุด
คำแนะนำและเชิญชวนของตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีความรู้ความเข้าใจกองทุนเป็นอย่างดี	3.90	0.851	มาก
การให้ Cash Back เมื่อมียอดซื้อหน่วยลงทุนตามเงื่อนไข	3.85	0.863	มาก
ได้รับข้อมูลข่าวสารกองทุนที่ดีเข้าใจง่าย เช่น แผ่นพับ จึงไม่ต้องเสียเวลาค้นหาข้อมูลก่อนการลงทุน	3.83	0.831	มาก
การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ	3.66	0.807	มาก
มีการจัดกิจกรรมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนในงาน Event ต่าง ๆ เช่น งาน Money Expo, งาน Set In The City	3.63	0.806	มาก
การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารการเงิน	3.62	0.870	มาก
การแจกของสมนาคุณตามเงื่อนไขของ บลจ.	3.50	0.820	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.78	0.831	มาก

4.3.5 ภาพรวมของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

จากการศึกษา ภาพรวมของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.78 เมื่อพิจารณา

แต่ละด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดย ด้านราคา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.97 รองลงมา คือ ด้านผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ย 3.93 ถัดมา คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ย 3.81 และด้านการส่งเสริมการตลาด มีค่าเฉลี่ย 3.78 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 ภาพรวมของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ภาพรวมของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสำคัญ
ด้านราคา	3.97	0.804	มาก
ด้านผลิตภัณฑ์	3.93	0.810	มาก
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.81	0.849	มาก
ด้านส่งเสริมการตลาด	3.78	0.831	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.87	0.823	มาก

4.4 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล กับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

จากการศึกษา ได้กำหนดสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานหลัก (H_0) : ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

สมมติฐานรอง (H_1) : ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ดังนั้น จึงนำข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลมาทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi – Square) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งหากมีระดับนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่า 0.05 จะยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีผลดังนี้

4.4.1 ด้านผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว สรุปได้ว่า

เพศ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ คือ อายุของกองทุน และสามารถปรับสมดุลการเปลี่ยนแปลงของกองทุน (ตารางที่ 4.22)

อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ คือ นโยบายการลงทุนและระดับความเสี่ยง นโยบายการจ่ายเงินปันผลของกองทุน อายุของกองทุน และตัวแทนจัดจำหน่าย มีประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ (ตารางที่ 4.22)

สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ คือ นโยบายการลงทุนและระดับความเสี่ยง (ตารางที่ 4.22)

ระดับการศึกษาสูงสุด มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ คือ ความหลากหลายประเภทของกองทุนแต่ละ บลจ. อายุของกองทุน ผลประกอบการย้อนหลังของกองทุน ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคงของ บลจ. และตัวแทนจัดจำหน่าย มีประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ (ตารางที่ 4.22)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ คือ อายุของกองทุน ผลประกอบการย้อนหลังของกองทุน ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคงของ บลจ. และตัวแทนจัดจำหน่าย มีประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ (ตารางที่ 4.22)

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ คือ นโยบายการลงทุนและระดับความเสี่ยง อายุของกองทุน และผลประกอบการย้อนหลังของกองทุน (ตารางที่ 4.22)

4.4.2 ด้านราคา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคาที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว สรุปได้ว่า

ระดับการศึกษาสูงสุด มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา คือ ราคาหน่วยลงทุนมีความเหมาะสม เมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมีความมั่นคงมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น และสามารถผ่อนชำระค่าหน่วยลงทุนผ่านบัตรเครดิต (ตารางที่ 4.23)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา คือ ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมีความมั่นคงมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น (ตารางที่ 4.23)

เพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพ เมื่อนำมาหาความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ 0.05 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่หลากหลาย จึงทำให้อาชีพไม่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านราคา

4.4.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว สรุปได้ว่า

เพศ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่าย คือ สามารถสอบถามข้อมูลกองทุนผ่านทางโทรศัพท์ สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนที่เคาน์เตอร์ธนาคาร และช่วงเวลาซื้อ – ขายหน่วยลงทุน (ตารางที่ 4.24)

อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่าย คือ สามารถสอบถามข้อมูลกองทุนผ่านทางโทรศัพท์ สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile application สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนด้วยการตัดบัญชีธนาคาร สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนที่เคาน์เตอร์ธนาคาร สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนผ่านทางโทรศัพท์ สถานที่ติดต่อซื้อ – ขายหน่วยลงทุนเดินทางสะดวก และช่วงเวลาซื้อ – ขายหน่วยลงทุน (ตารางที่ 4.24)

สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่าย คือ สามารถสอบถามข้อมูลกองทุนผ่านทางโทรศัพท์ สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนผ่านทางโทรศัพท์ และช่วงเวลาซื้อ – ขายหน่วยลงทุน (ตารางที่ 4.24)

ระดับการศึกษาสูงสุด มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่าย คือ สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application และสามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนด้วยการตัดบัญชีธนาคาร (ตารางที่ 4.24)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่าย คือ สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนที่เคาน์เตอร์ธนาคาร (ตารางที่ 4.24)

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านช่องทางการจัดจำหน่าย คือ สามารถซื้อ – ขายหน่วยลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 4.24)

4.4.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว สรุปได้ว่า

เพศ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารการเงิน (ตารางที่ 4.25)

อายุ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด คือ คำแนะนำและเชิญชวนของตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีความรู้ความเข้าใจกองทุนเป็นอย่างดี การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารการเงิน ได้รับข้อมูลข่าวสารกองทุนที่ดีเข้าใจง่าย เช่น แผ่นพับ จึงไม่ต้องเสียเวลาค้นหาข้อมูลก่อนการลงทุน มีการจัดกิจกรรมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนในงาน Event ต่าง ๆ เช่น งาน Money Expo, งาน Set in the city การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการให้ Cash Back เมื่อมียอดซื้อหน่วยลงทุนตามเงื่อนไข (ตารางที่ 4.25)

สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ (ตารางที่ 4.25)

ระดับการศึกษาสูงสุด มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการให้ Cash Back เมื่อมียอดซื้อหน่วยลงทุนตามเงื่อนไข (ตารางที่ 4.25)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด คือ คำแนะนำและเชิญชวนของตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีความรู้ความเข้าใจกองทุนเป็นอย่างดี การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารการเงิน และการสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ตารางที่ 4.25)

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และการสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคล (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด
ด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์	P-value (Sig. 2-sided)					
	ข้อมูลส่วนบุคคล					
	เพศ	อายุ	สถานภาพ	การศึกษา	รายได้	อาชีพ
นโยบายการลงทุนและระดับ ความเสี่ยง	0.589	0.000*	0.006*	0.373	0.119	0.000*
นโยบายการจ่ายเงินปันผลของ กองทุน	0.383	0.000*	0.187	0.643	0.158	0.921
ความหลากหลายประเภทของ กองทุนแต่ละ บลจ.	0.305	0.097	0.065	0.023*	0.686	0.345
อายุของกองทุน	0.003*	0.002*	0.710	0.000*	0.016*	0.007*
ผลประโยชน์ย้อนหลังของ กองทุน	0.241	0.051	0.198	0.001*	0.006*	0.044*
ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคง ของ บลจ.	0.222	0.724	0.267	0.023*	0.018*	0.576
ตัวแทนจัดจำหน่าย มีประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ	0.680	0.007*	0.470	0.129	0.636	0.450
กองทุนมีความเกี่ยวข้องกับธนาคาร พาณิชย์ที่ทำธุรกรรมด้วยเป็นประจำ	0.831	0.325	0.572	0.027*	0.022*	0.300
สามารถปรับสมดุล การเปลี่ยนแปลง ของกองทุน	0.017*	0.202	0.939	0.313	0.205	0.176

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา
ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา	P-value (Sig. 2-sided)					
	ข้อมูลส่วนบุคคล					
	เพศ	อายุ	สถานภาพ	การศึกษา	รายได้	อาชีพ
ราคาหน่วยลงทุนมีให้เลือกลงทุน หลากหลาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องลงทุน ครั้งละมาก ๆ	0.618	0.175	0.430	0.213	0.158	0.382
ราคาหน่วยลงทุนมีความเหมาะสม เมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะ จะได้รับ	0.233	0.162	0.326	0.000*	0.123	0.497
ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมี ความมั่นคงมากกว่าการออมใน รูปแบบอื่น	0.268	0.319	0.355	0.000*	0.043*	0.928
สามารถผ่อนชำระค่าหน่วยลงทุน ผ่านบัตรเครดิต	0.514	0.148	0.520	0.003*	0.316	0.724

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด
ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	P-value (Sig. 2-sided)					
	ข้อมูลส่วนบุคคล					
	เพศ	อายุ	สถานภาพ	การศึกษา	รายได้	อาชีพ
สามารถสอบถามข้อมูลกองทุน ผ่านทางโทรศัพท์	0.040*	0.012*	0.032*	0.073	0.637	0.911
สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่าน ทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application	0.984	0.001*	0.006*	0.000*	0.077	0.522
สามารถซื้อ - ขายหน่วยลงทุน ด้วยการตัดบัญชีธนาคาร	0.090	0.003*	0.803	0.000*	0.690	0.332
สามารถซื้อ - ขายหน่วยลงทุนที่ เคาน์เตอร์ธนาคาร	0.027*	0.040*	0.365	0.763	0.010*	0.902
สามารถซื้อ - ขายหน่วยลงทุน ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	0.990	0.000*	0.000*	0.348	0.082	0.001*
สามารถซื้อ - ขายหน่วยลงทุน ผ่านทางโทรศัพท์	0.154	0.000*	0.005*	0.618	0.119	0.781
สถานที่ติดต่อซื้อ - ขาย หน่วยลงทุนเดินทางสะดวก	0.489	0.003*	0.119	0.118	0.872	0.166
ช่วงเวลาซื้อ - ขายหน่วยลงทุน	0.032*	0.000*	0.001*	0.075	0.397	0.750

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด
ด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านการส่งเสริมการตลาด	P-value (Sig. 2-sided)					
	ข้อมูลส่วนบุคคล					
	เพศ	อายุ	สถานภาพ	การศึกษา	รายได้	อาชีพ
คำแนะนำและเชิญชวนของ ตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีความรู้ ความเข้าใจกองทุนเป็นอย่างดี	0.442	0.010*	0.374	0.498	0.048*	0.119
การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของ กองทุนผ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารการเงิน	0.024*	0.004*	0.510	0.000*	0.005*	0.333
การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของ กองทุนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ	0.125	0.147	0.026*	0.263	0.086	0.012*
ได้รับข้อมูลข่าวสารกองทุนที่ดี เข้าใจง่าย เช่น แผ่นพับ จึงไม่ต้อง เสียเวลาค้นหาข้อมูลก่อน การลงทุน	0.070	0.016*	0.543	0.384	0.324	0.166
มีการจัดกิจกรรมและให้ข้อมูล เกี่ยวกับกองทุนในงาน Event ต่าง ๆ เช่น งาน Money Expo, งาน Set In The City	0.532	0.011*	0.105	0.425	0.318	0.689
การแจกของสมนาคุณตามเงื่อนไข ของ บลจ.	0.237	0.421	0.219	0.301	0.539	0.127
การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วย การลดหย่อนภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา	0.093	0.049*	0.659	0.001*	0.000*	0.011*
การให้ Cash Back เมื่อมียอดซื้อ หน่วยลงทุนตามเงื่อนไข	0.907	0.006*	0.198	0.002*	0.346	0.521

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว จำนวน 385 คน ที่มาใช้บริการสถาบันการเงินตามห้างสรรพสินค้า ในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 30 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 – 30,000 บาท เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ระยะเวลาในการทำงานโดยรวมตั้งแต่เริ่มทำงาน 3 – 10 ปี ที่มีสัดส่วนการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวมากที่สุด และมีประสบการณ์ในการลงทุนน้อยกว่า 1 ปี

ผลการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อกองทุนรวมหุ้นระยะยาวให้กับตนเอง โดยเลือกซื้อกองทุนจากบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย เหตุผลที่เลือกซื้อกองทุน คือ สามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งผู้ที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนมากที่สุด คือ ตนเอง มักจะซื้อกองทุนตามสภาวะตลาด ผ่านช่องทางเคาน์เตอร์ธนาคาร และชำระค่าหน่วยลงทุนเป็นเงินสดที่เคาน์เตอร์ธนาคาร

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถเรียงระดับความสำคัญปัจจัยแต่ละด้านดังนี้ คือ ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคงของ บลจ. ปัจจัยด้านราคาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมาก คือ ราคาหน่วยลงทุนมีความเหมาะสม เมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ราคาหน่วยลงทุนมิให้เลือกลงทุนหลากหลาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องลงทุนครั้งละมาก ๆ สามารถผ่อนชำระค่าหน่วยลงทุนผ่านบัตรเครดิต และผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมีความมั่นคงมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application ปัจจัยด้านการส่งเสริม

การตลาดที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ กับ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพ ไม่สัมพันธ์กับด้านราคาทุกรายการ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่หลากหลาย จึงทำให้อาชีพไม่สัมพันธ์กับปัจจัยด้านราคา

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสามารถนำข้อมูลมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงพัฒนาสินค้าและวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ผลิต เพื่อให้ได้สินค้าที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000 – 30,000 บาท ดังนั้นบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนควรจะมีรายการส่งเสริมการลงทุน เช่น มีการจัดรูปแบบการลงทุนเพื่อให้ผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 20,000 – 30,000 บาท และถึงเกณฑ์ต้องชำระภาษีรายได้บุคคลธรรมดาให้มาลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวมากขึ้น
2. จากการศึกษาพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว พบว่า ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่แล้ว แต่ช่องทางการชำระเงินค่าหน่วยลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile Application มีเพียงร้อยละ 10.1 เท่านั้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างยังขาดความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้นบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนควรสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนรวมหุ้นระยะยาว และสามารถซื้อ – ขายได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น
3. จากการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคงของ บลจ. ดังนั้นบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนควรดำเนินงานกองทุนให้ได้ผลตอบแทนที่ดีทุกสภาวะการณ์ตามสภาพเศรษฐกิจ

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว มีความเห็นว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากผู้ลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้นควรขยายขอบเขตการศึกษาถึงผู้ลงทุนที่อยู่ในเขตปริมณฑลที่มีความต้องการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวเช่นเดียวกัน ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ในจังหวัดอื่น ๆ และให้ได้ผลการวิจัยที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. นอกจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) แล้วควรขยายขอบเขตการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมประเภทอื่น เช่น กองทุนรวมตลาดเงิน กองทุนรวมตราสารหนี้ กองทุนรวมผสม กองทุนรวมตราสารทุน เป็นต้น เนื่องจากกองทุนรวมแต่ละประเภทมักมีนโยบายการลงทุนที่แตกต่างกันออกไป จึงอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในกองทุนรวมแต่ละประเภทเพิ่มเติมและหลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กัลยา วาณิชย์ปัญญา. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows. กรุงเทพฯ. : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549.
- คีอตเลอร์, ฟิลลิป. 2547. การจัดการการตลาด แปลโดย ธนวรรณ แสงสุวรรณ และคณะ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. 2550. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ชูรีพร สีสุนิต. 2553. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้าบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร.” สารนิพนธ์ สาขาวิชาการจัดการ, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2553. ความหมายของการลงทุน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก www.set.or.th
- ถวิล นิลใบ. 2544. เศรษฐมิติ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- แทกบักหอม. 2555. สิทธิประโยชน์และหลักเกณฑ์ LTF. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://tax.bugnoms.com/ltf-never-die/>
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2552. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : วี.อินเตอร์พรีนซ์.
- ธีระ โลหะมาณพ. 2552. การศึกษาผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะเทคโนโลยีการเกษตร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง
- เพชร ชุมทรัพย์. 2544. หลักการลงทุน. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มอร์นิ่งสตาร์. 2558. ได้เวลาลำหรับ LTF และ RMT แล้วหรือยัง. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.morningstarthailand.com/th/news/>
- รุ่งนิภาพร จำปา. 2557. “ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด.” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม วิทยาลัยการบริหารและจัดการ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2558. กองทุนรวม. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org>
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2541. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : ซีระฟิล์มและไอซ์เท็กซ์.
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI). 2556. ความรู้การลงทุน. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.tsi-thailand.org>

- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. 2558. สถิติการเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดการกองทุนรวมที่เป็น
กองทุนหุ้นระยะยาว. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://oldwebaimc.or.th>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. 2558. **Capital Market Report.**
(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://sec.or.th/TH/Pages/CapitalMarketReport.aspx>
- สุรัชย์ บุญทด. 2555. “ปัจจัยทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวใน
ประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาลัยการจัดการ
อุตสาหกรรม วิทยาลัยการบริหารและจัดการ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุศิริ เปลี่ยนขำ. 2552. พฤติกรรมของนักลงทุนในกองทุนรวมตลาดเงินของบริษัท หลักทรัพย์
จัดการกองทุนกรุงไทย จำกัด จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัยอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
กระบวนวิชาเศรษฐกิจปัจจุบัน คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Yamane, Taro. 1973. **Statistic : An Introductive Analysis.** 3rd ed. New York : Harper & Row
Publisher.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 14047701 INDEPENDENT STUDY ของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ตอบคำถามทุกข้อตามข้อเท็จจริง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และเพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (...) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือ

ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ

(...)1. ชาย

(...)2. หญิง

2. อายุ

(...)1. ต่ำกว่า 20 ปี

(...)2. 20 – 30 ปี

(...)3. 31 – 40 ปี

(...)4. 41 – 50 ปี

(...)5. 51 – 60 ปี

(...)6. มากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพ

(...)1. โสด

(...)2. สมรส

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

(...)1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

(...)2. ปริญญาตรี

(...)3. ปริญญาโท

(...)4. ปริญญาเอก

(...)6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(...)1. น้อยกว่า 20,000 บาท

(...)2. 20,000 – 30,000 บาท

(...)3. 30,001 – 40,000 บาท

(...)4. 40,001 – 50,000 บาท

(...)5. มากกว่า 50,000 บาท

6. อาชีพ

- (....)1. ธุรกิจส่วนตัว (....)2. พนักงานบริษัทเอกชน
 (....)3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ (....)4. ข้าราชการ
 (....)5. พ่อบ้าน, แม่บ้าน (....)6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

7. ระยะเวลาในการทำงานโดยรวมตั้งแต่เริ่มทำงาน

- (....)1. น้อยกว่า 3 ปี (....)2. 3 – 10 ปี
 (....)3. 11 – 20 ปี (....)4. 21 – 30 ปี
 (....)5. 31 – 40 ปี (....)6. มากกว่า 40 ปี

8. ปัจจุบันท่านมีการออมหรือการลงทุนในรูปแบบใดบ้าง (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

- (....)1. ฝากเงินที่ธนาคาร/สถาบันการเงิน (....)2. ซื้อทองคำ/เครื่องประดับ
 (....)3. ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (....)4. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 (....)5. พันธบัตรรัฐบาล/สลากออมสิน (....)6. กองทุนรวมหุ้นระยะยาว

9. ท่านมีประสบการณ์ในการลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาวเป็นเวลากี่ปี

- (....)1. น้อยกว่า 1 ปี (....)2. 1 – 5 ปี
 (....)3. 6 – 10 ปี (....)4. มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (....) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านนิยมลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวให้กับผู้ใดบ้าง (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

- (....)1. ตนเอง (....)2. ครอบครัว
 (....)3. เพื่อน (....)4. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. ท่านนิยมลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวกับ บลจ. ใดบ้าง (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

- (....)1. บลจ. กรุงศรีอยุธยา (....)2. บลจ. กสิกรไทย
 (....)3. บลจ. บัวหลวง (....)4. บลจ. ไทยพาณิชย์
 (....)5. บลจ. กรุงไทย (....)6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. เหตุผลใดบ้างที่ทำให้ท่านเลือกลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

- (....)1. การออมเงิน
 (....)2. สามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
 (....)3. ผลตอบแทนที่ได้ ไม่ถูกหักภาษีรายได้
 (....)4. มีโปรโมชัน ของแถม ของสมนาคุณ

4. บุคคลใดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของท่านมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)

- (....)1. ตนเอง (....)2. ครอบครัว
 (....)3. เพื่อน (....)4. พนักงานธนาคาร
 (....)5. ที่ปรึกษาทางการเงิน (....)6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. ท่านเลือกลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวช่วงเวลาใดในรอบปี

- (....)1. ตามสภาวะตลาด (....)2. เสมอทุกเดือน
 (....)3. ช่วงปลายปี (....)4. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6. ท่านลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาวผ่านช่องทางใดบ้าง (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

- (....)1. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (....)2. เคา์เตอร์ธนาคาร
 (....)3. ผ่านตู้ ATM

7. ท่านนิยมชำระเงินค่าหน่วยลงทุนวิธีการใดบ้าง (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

- (....)1. ชำระเงินสดที่เคาน์เตอร์ธนาคาร (....)2. ชำระผ่านตู้ ATM
 (....)3. ชำระผ่านบัตรเครดิต (....)4. ชำระโดยการหักบัญชีอัตโนมัติ
 (....)5. ชำระผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile application

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสำคัญต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระดับความสำคัญดังนี้

คะแนนระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนระดับ 4 หมายถึง มาก

คะแนนระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนระดับ 2 หมายถึง น้อย

คะแนนระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน	ระดับความสำคัญในการลงทุน				
	5	4	3	2	1
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)					
1. นโยบายการลงทุนและระดับความเสี่ยง					
2. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของกองทุน					
3. ความหลากหลายประเภทของกองทุนแต่ละ บลจ.					
4. อายุของกองทุน					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน	ระดับความสำคัญในการลงทุน				
	5	4	3	2	1
5. ผลประกอบการย้อนหลังของกองทุน					
6. ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความมั่นคงของ บลจ.					
7. ตัวแทนจัดจำหน่าย มีประสบการณ์และความน่าเชื่อถือ					
8. กองทุนมีความเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ที่ท่านทำธุรกรรมด้วยเป็นประจำ					
9. สามารถปรับสมดุลการเปลี่ยนแปลงของกองทุน					
ด้านราคา (Price)					
10. ราคาหน่วยลงทุนมีให้เลือกลงทุนหลากหลาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องลงทุนครั้งละมาก ๆ					
11. ราคาหน่วยลงทุนมีความเหมาะสม เมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ					
12. ผลตอบแทนในรูปของตัวเงินที่ได้จากการลงทุนมีความแน่นอนมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น					
13. สามารถผ่อนชำระค่าหน่วยลงทุนผ่านบัตรเครดิต					
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)					
14. สามารถสอบถามข้อมูลกองทุนผ่านทางโทรศัพท์					
15. สามารถค้นคว้าข้อมูลกองทุนผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น Website, Mobile application					
16. สามารถซื้อ-ขายหน่วยลงทุนด้วยการตัดบัญชีธนาคาร					
17. สามารถซื้อ-ขายหน่วยลงทุนที่เคาน์เตอร์ธนาคาร					
18. สามารถซื้อ-ขายหน่วยลงทุนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต					
19. สามารถซื้อ-ขายหน่วยลงทุนผ่านทางโทรศัพท์					
20. สถานที่ติดต่อซื้อ-ขายหน่วยลงทุนเดินทางสะดวก					
21. ช่วงเวลาซื้อ-ขายหน่วยลงทุนตามเวลาเปิดทำการของสถาบันการเงินหรือบริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุนมีความเหมาะสม					
ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)					
22. คำแนะนำและเชิญชวนของตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีความรู้ความเข้าใจกองทุนเป็นอย่างดี					

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน	ระดับความสำคัญในการลงทุน				
	5	4	3	2	1
23. การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสารการเงิน					
24. การโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ของกองทุนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ					
25. ได้รับข้อมูลข่าวสารกองทุนที่ดีเข้าใจง่าย เช่น แผ่นพับ จึงไม่ต้องเสียเวลาค้นหาข้อมูลก่อนการลงทุน					
26. มีการจัดกิจกรรมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนในงาน Event ต่าง ๆ เช่น งาน Money Expo, งาน Set in the city					
27. การแจกของสมนาคุณตามเงื่อนไขของ บลจ.					
28. การสนับสนุนจากภาครัฐบาลด้วยการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา					
29. การให้ Cash back เมื่อมียอดซื้อหน่วยลงทุนตามเงื่อนไข					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวมนสิชา จิวริยะวัฒน์

วัน-เดือน-ปีเกิด

22 กันยายน พ.ศ. 2530

สถานที่เกิด

จังหวัดชลบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

112/15 หมู่ 2 ถนนบ้านเก่า 5 ตำบลบ้านเก่า

อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี 20160

มือถือ 088-2055973

Email : monsicha22987@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2553 – 2555 วิศวกรโครงการ

บริษัท ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ เซอร์วิส จำกัด

พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้จัดการ โครงการ

บริษัท ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ เซอร์วิส จำกัด

